

ADLİYE CERİDESİ

Adliye Vekâleti Tarafından Ayda Bir Neşrolunur.

Yaratıcı dehası ürkmmez ve yorulmaz azmîle Türk adliyesinin istiklâlini
kurtaran ve onu en medenî milletler adliyesi seviyesine yükselten
Türkiye reisi cümhuru

1234567890

Adverse Effects of the War

ADLİYE CERİDESİ

Adliye Vekâleti tarafından ayda bir neşrolunur

Sene 12

Teşrinevvel 1933

Sayı 135

RESMÎ KISIM

ADLİYE TEVCİHATI

Karar numarası: 10073

90 lira maaşlı İstanbul birinci ticaret mahkemesi reisliğine sabık Temyiz azasından Memduh.

70 lira maaşlı İstanbul beşinci Hukuk reisliğine terfian ikinci hukuk reisi Kâzım.

70 lira maaşlı İstanbul ikinci Ticaret reisliğine terfian Üçüncü hukuk reisi Turhan.

70 lira maaşlı İstanbul birinci hukuk reisliğine İstanbul beşinci hukuk reisi Suphi.

55 lira maaşlı İstanbul ikinci hukuk reisliğine İstanbul üçüncü ceza reisi Zeki.

55 lira maaşlı İstanbul üçüncü ceza reisliğine terfian İstanbul müddeiumumî baş muavini Hikmet.

55 lira maaşlı İstanbul müddei umumî baş muavinliğine terfian İstanbul azasından Salih Esat,

55 lira maaşlı İstanbul asliye azalığına tahviline karar verilen İstanbul ağır ceza azasından Nusret.

55 lira maaşlı İstanbul ağır ceza azalığına Bursa müddei umumisi Sakıp

55 lira maaşlı Mardin reisliğine terfian Bartın azasından Hasan Fehmi.

55 lira maaşlı İstanbul asliye azalığına tahviline karar verilen İstanbul ağır ceza azasından Asım.

55 lira maaşlı İstanbul ağır ceza azalığına İstanbul azasından Kemal,
55 lira maaşlı Konya müddei umumiliğine ahvali sıhhiyesine binaen
Artivin reisi Ahmet Şükrü.

55 lira maaşlı Artivin reisliğine tahviline karar verilen İstanbul
müstantik azasından Rifat.

55 lira maaşlı İstanbul müstantik azalığına İstanbul sulh Hakimle-
rinden Abdülkadir Mabir.

55 lira maaşlı İstanbul müstantik azalığına İzmir asliye azasından
Süleyman Adil.

55 lira maaşlı Ankara Ağır ceza azalığına Ankara asliye azasından
Hayrullah.

55 lira maaşlı Antalya reisliğine Gelibolu reisi Servet.

55 lira maaşlı Denizli reisliğine terfian Tavas hukuk hâkimi Ahmet
Esat.

55 lira maaşlı Bursa müddei umumiliğine İstanbul müddei umumî
muavinlerinden Mehmet Cemil.

55 lira maaşlı Samsun müddei umumiliğine Kozan müddei umumisi
mustafa Cemil.

55 lira maaşlı Sivas müddei umumiliğine Ahvali sıhhiyesine binaen
Siirt reisi Osman Asım.

55 lira maaşlı Kozan reisliğine tahviline karar verilen Zonguldak
reisi Lütfi.

55 lira maaşlı Zonguldak reisliğine İzmir sulh hâkimlerinden Kâzım.

55 lira maaşlı Ankara birinci hukuk reisliğine muvafakatile Ada-
pazarı hukuk hâkimi Vehbi.

55 lira maaşlı Adapazarı hukuk hâkimliğine Bolu hukuk hâkimi
Ali Kemal.

55 lira maaşlı mersin hukuk hâkimliğine İzmir asliye azasından
mustafa bey oğlu Ali Rıza.

55 lira maaşlı Trabzon müddei umumiliğine Erzurum müddei umu-
misi Ahmet Remzi,

55 lira maaşlı Ankara ceza hâkimliğine mülga Ankara asliye ceza
reisi Asım.

55 lira maaşlı Ankara ceza hâkimliğine Eskişehir azasından Abdül-
kerim Naci,

55 lira maaşlı Eskişehir azalığına Mersin asliye reisi sabıkı Kâmil,

55 lira maaşlı Ankara ceza hâkimliğine talebile bilâ harcırah temyiz
mahkemesi raportörlerinden İsmail Hakkı,

55 lira maaşlı Bursa ceza hâkimliğine lağvedilen Bursa asliye ceza
mahkemesi reisi Mustafa Nuri,

55 lira maaşlı Bursa asliye hukuk azalığına lâğvedilen Bursa asliye
ceza mahkemesi azasından Abdülhadi,

55 lira maaşlı İzmir ceza hâkimliğine lağvedilen İzmir asliye ceza reisi İsmail Kemal,

55 lira maaşlı İzmir ceza hâkimliğine İzmir azası Ali Rıza,

55 lira maaşlı İzmir ceza hakimliğine mülga Bursa asliye ceza azasından Yünnü,

55 lira maaşlı baş müddeiumumî birinci sınıf muavinliğine temyiz mahkemesi raportörlerinden Bedri.

55 lira maaşlı Samsun asliye hukuk reisliğine muvafakatile Elâziz hukuk hâkimi Celâl

55 lira maaşlı Elâziz hukuk hâkimliğine terfian Amasya azasından Mustafa Nasuhi,

55 lira maaşlı baş müddeiumumî ikinci sınıf muavinliğine muvafakatile temyiz mahkemesi raportörlerinden Ahmet Lûtfi,

55 lira maaşlı Uşak asliye reisliğine talebile bilâ harcirah Kırklareli reisi Derviş,

55 lira maaşlı Kırklareli reisliğine tahviline karar verilen Uşak reisi Sabri,

55 lira maaşlı Sinop reisliğine tahvil talebinde bulunan ve bilâ harcirah Muş reisi Abdülhafız,

55 lira maaşlı Muş reisliğine tahviline karar verilen Sinop reisi Fikret,

55 lira maaşlı İstanbul üçüncü hukuk reisliğine muvafakatile Ankara ikinci hukuk reisi Zeki,

55 lira maaşlı Ankara ikinci hukuk reisliğine muvafakatile Bursa birinci hukuk reisi Naili,

45 lira maaşlı Gelibolu reisliğine ahvali sıhhiyesi hasebile Burdur reisi Kâmil Kaya,

45 lira maaşlı Tekirdağı müddeiumumiliğine ahvali sıhhiyesine binan talebile Yozgat müddeiumumisi Süleyman Lûtfi,

45 lira maaşlı İzmir azalığına terfian İzmir üçüncü müstantiği Ali Rıza,

45 lira maaşlı Erzincan müddeiumumiliğine tahviline karar verilen İstanbul sulh hâkimlerinden Ahmet Hamdi,

45 lira maaşlı Malatya azalığına müşterek vazifeye tahviline karar verilen Kozan reisi Nazmi,

45 lira maaşlı Ordu hukuk hakimliğine terfian Bitlis hukuk hâkimi Mustafa,

45 lira maaşlı Bolu hukuk hâkimliğine terfian Nevşehir azasından Süleyman Suphi,

45 lira maaşlı Uşak hukuk hâkimliğine terfian Söke hukuk hâkimi İsmail,

45 lira maaşlı Yozgat müddeiumumiliğine Akşehir müddeiumumisi Nafi,

45 lira maaşlı Burdur reisliğine Gönan reisi Mehmet Tevfik,

45 lira maaşlı Antalya müddeiumumiliğine terfian Kütahya müddeiumumisi Mehmet Galip,

45 lira maaşlı Karaman reisliğine terfian Sındırgı hâkimi Mehmet Hayri,

45 lira maaşlı Nevşehir azalığına tahviline karar verilen Akşehir reisi Aziz,

45 lira maaşlı Akşehir reisliğine Bursa ağır ceza azasından Hüseyin Avni,

45 lira maaşlı İzmir asliye azalığına Akseki hukuk hâkimi Ali Rıza,

45 lira maaşlı Burdur azalığına tahviline karar verilen Bergama azasından İzzet Necmettin,

45 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine terfian İstanbul sulh hâkimi Ahmet Şakir,

45 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine İstanbul sulh hâkimlerinden Salâhattin bey oğlu İsmail,

45 lira maaşlı İzmir sulh hâkimliğine Kocaeli sulh hâkimi Yusuf Mazhar,

45 lira maaşlı Kozan müddeiumumiliğine Ödemiş müddeiumumisi Zeynelâbidin,

45 lira maaşlı Erzurum müddeiumumiliğine terfian Sinop müddeiumumisi Halil Hamdi,

45 lira maaşlı Siirt riyasetine terfian Tekirdağı azasından Mustafa Mes'ut,

45 lira maaşlı Kocaeli müddeiumumiliğine talebile bilâ harcırah temiz mahkemesi raportörlerinden Sabri,

45 lira maaşlı Ankara asliye mahkemesi azalığına mülga asliye ceza mahkemesi azasından Akif,

45 lira maaşlı Ankara asliye azalığına İstanbul sulh hâkimi Mazhar Yaşar,

45 lira maaşlı Ankara asliye azalığına talebile zat işleri müdürlüğü baş muavini İsmail Hakkı,

45 lira maaşlı Bursa ceza hâkimliğine terfian Bursa asliye hukuk azası Nuh Necmettin,

45 lira maaşlı Amasya azalığına hâkimliğin diğer sınıfına nakli tenzih edilen Bolu müddeiumumisi Ömer,

45 lira maaşlı Bolu müddeiumumiliğine İzmir asliye ceza azasından Hüseyin Fahri,

45 lira maaşlı Ankara müddeiumumî baş muavinliğine terfian Üsküdar müddeiumumî muavini Fikret,

45 lira maaşlı İstanbul müddeiumumî muavinliğine terfian İstanbul müddeiumumî muavinlerinden Mahmut Celâl,

45 lira maaşlı İstanbul azalığına Mersin hâkimi sabıkı Hüseyin Avni,

45 lira maaşlı İstanbul müstantik azalığına İstanbul azasından Muhittin,

45 lira maaşlı Elâziz azalığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Malatya ceza hâkimi Sadık

45 lira maaşlı İzmit azalığına ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harcirah Kayseri müddeiumumisi Salâhattin,

45 lira maaşlı Kayseri müddeiumumiliğine terfian Ankara müddeiumumî muavini Hasan Basri,

45 lira maaşlı Cebelibereket reisliğine tahviline karar verilen Niğde reisi Şem'i,

45 lira maaşlı Niğde reisliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harcirah Cebelibereket reisi Nesip,

40 lira maaşlı Edirne azalığına tahviline karar verilen baş meddeiumumî muavinlerinden Ahmet Hamdi,

40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine ahvali sıhhiyesine binaen Ankara sulh hâkimi Cevat,

40 lira maaşlı Kütahya müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Elmalı müddeiumumisi Tevlik,

40 lira maaşlı Elbüstân azalığına tahviline karar verilen Aksaray azası Tefrik.

40 lira maaşlı Sinop azalığına ahvali sıhhiyesine binaen talebile Elbüstân azası Hakkı.

40 lira maaşlı Erzurum azalığına tahviline karar verilen Şarki Karahisar azasından Hakkı.

40 lira maaşlı Siirt azalığına tahviline karar verilen Şarki karahisar azasından Talât

40 lira maaşlı Akşehir azalığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Alaşehir hukuk hakimi Veli.

40 lira maaşlı Sındırgı hukuk hâkimliğine terfian ve talebile bilâ harcirah Ceyhan hukuk hâkimi mustafa.

40 lira maaşlı Adana azalığına ahvali sıhhiyesine binaen İçel azasından Haydar.

40 lira maaşlı İçel azalığına tahviline karar verilen Cebelibereket azasından Agâh.

40 lira maaşlı Cebelibereket azalığına tahviline karar verilen Kayseri ceza hakimi Kenan.

40 lira maaşlı Bandırma müddei umumiliğine talebile Ankara aza mülâzımlarından Nuri.

40 lira maaşlı Üsküdar müddei umumî muavinliğine talebile bilâ harcirah Eskişehir azasından İlhami

40 lira maaşlı Keskin hukuk hâkimliğine tahviline karar verilen Lapseki hâkimi Tevfik,

40 lira maalı Van azalığına hâkimliğin diğer sınıfına nakli karargir olan Kars müddei umumisi mehmet.

40 lira maaşlı Adana azalığına talebile bilâ harcirah Bergama azasından Şemsettin.

40 lira maaşlı Şarki karahisar azalığına tahvili karargir olan muğla azasından Reşat.

40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine İstanbul sulh hâkimlerinden Yusuf Kâmil bey oğlu mehmet Kadri.

40 lira maaşlı Söke hukuk hâkimliğine talebile bilâ harcirah Siverek hukuk hâkimi Ali Rıza.

40 lira maaşlı Vezirköprü azalığına talebile bilâ harcirah Erzurum azasından Muhtar.

40 lira maaşlı Akseki hukuk hâkimliğine tahviline karar verilen Buldan hâkimi Ali Haydar.

40 lira maaşlı baş müddei umumî dördüncü sınıf muavinliğine Eskişehir müddei umumî muavini Bürhanettin.

40 lira maaşlı Eskişehir müddei umumî muavinliğine baş müddei umumilikte çalışmak üzere Eskişehir hâkimi Niyazi.

40 lira maaşlı Ankara Sulh hâkimliğine talebile Zonguldak azasından Yusuf Ziya.

40 lira maaşlı İskilip hukuk hâkimliğine ahvali sıhhiyesine binaen Konya Ereğlisi hukuk hâkimi Mustafa Kâzım.

40 lira maaşlı Bergama azalığına terfian Daday hukuk hâkimi Niyazi

40 lira maaşlı Alaşehir hukuk hâkimliğine terfian Kırkağaç hâkimi muzaffer.

40 lira maaşlı Gönen reisliğine terfian Ayvalık ceza hâkimi Abdülbaki Vasıf.

40 lira maaşlı Ödemiş müddei umumiliğine terfian Dikili sulh hâkimi münip.

40 lira maaşlı Konya ereğlisi hukuk hâkimliğine Gaziantep sulh hakimi Yusuf Ziya.

40 lira maaşlı Bergama müddei umumiliğine terfian Salihli Hukuk hâkimi Ekrem.

40 lira maaşlı İzmir sulh hâkimliğine terfian ve talebile bilâ harcirah Gediz hukuk hâkimi Ali Rıza.

40 lira maaşlı Erzincan azalığına terfian Yıldızeli hakimi Hamdi.

40 lira maaşlı Kastamonu Sulh Hakimliğine terfian Hendek Hukuk hakimi Ahmet Hamdi.

40 lira maaşlı Erzurum azalığına Pazar Hukuk hakimi Mustafa Kâmil.

40 lira maaşlı Milâs Hukuk hâkimliğine terfian Susıgırlık Sulh hâkimi Hüseyin Sabri.

40 lira maaşlı Sinop müddeiumumiliğine terfian Lüleburgaz müddeiumumisi Ahmet Kenan,

40 lira maaşlı Şarkî Karahisar azalığına tahviline karar verilen Mucur hâkimi Rüştü,

40 lira maaşlı Tekirdağı azalığına Daday ceza hâkimi Şevket Nezihi,

40 lira maaşlı Akşehir müddeiumumiliğine terfian Devrek ceza hâkimi Emin Nami,

40 lira maaşlı Mustafa Kemal paşa müddeiumumiliğine Kandıra ceza hâkimi Hüseyin Kâzım,

40 lira maaşlı Niğde müddeiumumiliğine terfian Avanos hukuk hâkimi Hasan,

40 lira maaşlı Lapseki hâkimliğine terfian Bolvadin hukuk hâkimi Hikmet,

40 lira maaşlı Bergama azalığına Karaman Sulh hâkimi Tevfik,

40 lira maaşlı Kayseri ceza hâkimliğine terfian Babaeski Hukuk hâkimi Zeki,

40 lira maaşlı Yalova ceza hâkimliğine terfian Safranbolu ceza hâkimi Osman Nuri,

40 lira maaşlı Çorlu hâkimliğine terfian Ünyek Hukuk hâkimi Halit,

40 lira maaşlı Muğla azalığına terfian Ayvalık Hukuk hâkimi Muhittin,

40 lira maaşlı Buldan hâkimliğine terfian Tavşanlı hâkimi Hüseyin Hüsnü,

40 lira maaşlı Muş azalığına terfian İspir hâkimi Ahmet İlhami,

40 lira maaşlı Biga Reisliğine İstanbul sulh hâkimlerinden Hüseyin Kâzım,

40 lira maaşlı Bitlis Hukuk hâkimliğine Kulp hâkimi Hüseyin Hüsnü,

40 lira maaşlı Zonguldak azalığına terfian Edirne Sulh hâkimi Mahmut Esat,

40 lira maaşlı Ödemiş Hukuk hâkimliğine terfian Gölpazarı Sulh Hâkimi Mehmet Emin,

40 lira maaşlı Eskişehir azalığına terfian Ezine Hukuk Hâkimi Mehmet

40 lira maaşlı Elmalı müddeiumumiliğine terfian Konya müddeiumumi muavini Ahmet Cevdet,

40 lira maaşlı Eskişehir müddeiumumiliğine talebile bilâ harcırah Urfa müddeiumumisi Fabri,

40 lira maaşlı Siverek Hukuk Hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli tekarrür eden Mardin müddeiumumisi Mehmet Ali,

40 lira maaşlı Urfa müddeiumumiliğine talebile bilâ harcırah Çapakçur Hâkimi Sami,

40 lira maaşlı İstanbul müddeiumumî muavinliğine terfian İstanbul müddeiumumi muavinlerinden Nurettin,

40 lira maaşlı Üsküdar müddeiumumi muavinliğine terfian Ankara müddeiumumi muavini Nazif,

40 lira maaşlı Bursa ceza hâkimliğine terfian Erdek müddeiumumisi Yahya Naci,

40 lira maaşlı İzmir müstantikliğine terfian Kilis müddeiumumisi Halil Sıtkı,

40 lira maaşlı Mardin müddeiumumiliğine terfian Elâziz ceza hâkimi Ahmet Asım,

40 lira maaşlı Elbûstan müddeiumumiliğine terfian Finike müddeiumumisi Halil Hilmi,

40 lira maaşlı Kars müddeiumumiliğine terfian İpsala sulh hâkimi Abdurrahman Ziya,

40 lira maaşlı İzmir müstantikliğine terfian Edirne müstantiği Hasan Basri,

40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine hâkimlikte hizmeti mesbuk İstanbul mehakimi başkâtibi Avni,

40 lira maaşlı Adapazarı müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Uşak müddeiumumisi Nusret,

40 lira maaşlı Kütahya azalığına talebile bilâ harcırah Siverek ceza hâkimi Abdullah Kâni,

40 lira maaşlı Aksaray azalığına tahviline karar verilen Uşak azasından Necati,

40 lira maaşlı Gümüşhane müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Sinop azasından Tevfik,

40 lira maaşlı Uşak azalığına tahviline karar verilen Sinop azasından Mahmut Celâlettin,

40 lira maaşlı Sinop azalığına terfian Gebze müddeiumumisi Akif,

40 lira maaşlı Siverek ceza hâkimliğine hâkimliğin diğer kısmına nakli tensip olunan Malatya müddeiumumi muavini Derviş,

40 lira maaşlı Uşak müddeiumumiliğine terfian Bozcaada müddeiumumisi Ahmet Kasım,

40 lira maaşlı Malatya ceza hâkimliğine terfian Korkuteli müddeiumumisi Mehmet Tevfik,

40 lira maaşlı Bursa ağır ceza azalığına terfian Beyburt ceza hâkimi Mehmet Fuat,

40 lira maaşlı Bartın azalığına terfian Artvin aza mülâzımı Mahmut Fahrettin,

40 lira maaşlı Tavas Hukuk hâkimliğine terfian Göynük hâkimi İsmail Hakkı,

35 lira maaşlı Yozgat aza mülâzimliğine Başmüddeiumumi muavinerinden Arif Alim,

35 lira maaşlı İçel aza mülâzımlığına tahviline karar verilen İmroz müddeiumumisi Mehmet Tahir,

35 lira maaşlı Biga aza mülâzımlığına Bolu Sulh hâkimi Hüseyin Hüsnü,

35 lira maaşlı Ankara aza mülâzımlığına hâkimlikte hizmeti mesbuk Teftiş heyeti mümeyyizi Fehmi,

35 lira maaşlı İstanbul Sulh Hakimliğine ahvali sıhhiyesine binaen Silivri hakimi Osman Tevhit.

35 lira maaşlı Bozkır müddei umumiliğine askerlik hasebile ayrılmış olan eski Bozkır müddei umumisi Tahir.

35 lira maaşlı Su şehri hakimliğine Artova sulh hakimi Şevket.

35 lira maaşlı Eskişehir hakimliğine Baş müddei umumilikte çalışmak üzere Nazilli müddei umumisi İsmail.

35 lira maaşlı Gümlik ceza hakimliğine; talebile bilâ harcirah Ürküp ceza bakimi Abdülvahit.

35 lira maaşlı Biga azalığına telebile bilâ harcirah Nuseybin hakimi Ömer Lâtfü.

35 lira maaşlı Ayvalık ceza hakimliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla tahvili icap eden ve şayanı terfi olan Gönen aza mülâzımı Hasan Şemi.

35 lira maaşlı Gönen aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakli takarrür eden Balıkesir sulh ceza hakimi Hilmi.

35 lira maaşlı Biga azalığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Zira Hakimi Davut.

35 lira maaşlı Karaman Sulh Hakimliğine tahviline karar verilen ve memuriyeti ilga edilen Saiteli Hukuk hakimi Naci.

35 lira maaşlı Muş aza mülâzımlığına tahviline karar verilen Akdağ madeni hakimi Zühtü.

35 lira maaşlı Hınıs hakimliğine tahviline karar verilen Alücre hakimi Hasan Fehmi.

35 lira maaşlı Daday hukuk hâkimliğine talebile Gerze hakimi Feyzi,

35 lira maaşlı Gerze hâkimliğine tahviline karar verilen Çerkeş ceza hâkimi Rağıp,

35 lira maaşlı Çerkeş ceza hâkimliğine hakimliğin diğer kısmına nakli icap eden Çibık müddeiumumisi Ferit,

35 lira maaşlı Van aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Diyadin sulh hâkimi Halil Sıtkı,

35 lira maaşlı Diyadin sulh hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli tensip edilen Yusufeli müddeiumumisi Nihat,

35 lira maaşlı Tavşanlı hâkimliğine tahviline karar verilen Uşak ceza hâkimi Akıp Salih,

35 lira maaşlı Emirdağı müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Kasaba müddeiumumisi Nazif,

35 lira maaşlı Devrek ceza hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli tensip olunan Gönyük müddeiumumisi Mustafa Necati,

35 lira maaşlı Daday müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Boyabat müddeiumumisi Adil,

35 lira maaşlı Boyabat müddeiumumiliğine tahviline karar verilen Daday müddeiumumisi Veysi Müfit,

35 lira maaşlı Ezine hukuk hâkimliğine muvafakatile Fatsa hukuk hâkimi Osman Bahri,

35 lira maaşlı Sinirkent müddeiumumiliğine ahvali sıhhiyesine binaen Göksün müddeiumumisi Fevzi,

35 lira maaşlı Göksün müddeiumumiliğine tahvili karargir olan Adıyaman müddeiumumisi Alâettin,

35 lira maaşlı Milâs ceza hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli icap eden İzmir müddeiumumi muavini Kemal,

35 lira maaşlı Akseki müddeiumumiliğine ahvali sıhhiyesine binaen Midyat müddeiumumisi Lûtfi,

35 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine maaşile sulh hâkimliğini yapan İstanbul aza mülâzimi Atıf,

35 lira maaşlı İstanbul aza mülâzimliğine tahviline karar verilen Bursa aza mülâzımı Hasan,

35 lira maaşlı Balıkesir sulh ceza hâkimliğine talebile bilâ harcırah Kığı hâkimi Mehmet Kemal,

35 lira maaşlı Karaisalı hâkimliğine tahvili karargir olan Sandıklı hukuk hâkimi İbrahim,

35 lira maaşlı Pazar hukuk hâkimliğine tahviline karar verilen Gerede hukuk hâkimi Mersin,

35 lira maaşlı Eşme hâkimliğine tahviline karar verilen Karacabey ceza hâkimi Tahsin,

35 lira maaşlı Karacabey ceza hâkimliğine memuriyeti ilga edilen Seydişehir ceza hâkimi Hasan Kemal,

35 lira maaşlı Ermenak ceza hâkimliğine tahviline karar verilen Saimbeyli hâkimi Tahir,

35 lira maaşlı Saimbeyli hâkimliğine tahviline karar verilen Ermenâk ceza hâkimi Tahsin,

35 lira maaşlı Feka hâkimliğine tahviline karar verilen Çatalca ceza hâkimi Naci,

35 lira maaşlı Lüleburgaz müddei umumiliğine tahviline karar verilen İnebolu müddei umumisi Muammer,

35 lira maaşlı Direk hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli takarrur eden Çermik müddei umumisi Mustafa,

35 lira maaşlı Balâ hukuk hâkimliğine tahviline karar verilen Sorgun hâkimi Tahir,

35 - lira maaşlı Sorgun hâkimliğine tahviline karar verilen Balâ Hukuk hâkimi Ekrem.

35 lira maaşlı İzmir müddei umumî muavinliğine talebile ve almakta olduğu 30 lira maaşlı Torbalı müddei umumisi mehmet.

35 lira maaşlı Fatsa ceza hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli tensip edilen Havza müddei umumisi İbrahim.

35 lira maaşlı Bolu sulh hâkimliğine talebile Şerefli Koçhisar Ceza hâkimi Hikmet.

35 lira maaşlı Kayseri âza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Elbûstan müddei umumisi İsmail Hakkı.

35 lira maaşlı Kandıra ceza hâkimliğine hakimliğin diğer sınıfına nakli tekarrür eden manisa muddei umumî muavini Sabri Dündar.

35 lira maaşlı manisa müddei umumî muavinliğine manisa sulh hâkimi Hasan Hilmi.

35 lira maaşlı manisa sulh hâkimliğine halen manisa sulh hâkimliğini yapan Kırkağaç müddei umumisi İbrahim Kâmil.

35 lira maaşlı Havza müddei umumiliğine ahvali sıhhiyesine binaen Cizre müddei umumisi Cevdet.

35 lira maaşlı Yabanabat hâkimliğine talebile balâ müddei umumisi Emin.

35 lira maaşlı Uşak ceza hâkimliğine talebile İnegöl müddei umumisi Ahmet Behçet.

35 lira maaşlı İslâhiye hâkimliğine talebile Fêke müddei umumisi mustafa Salih.

35 lira maaşlı Alucra hâkimliğine tahviline karar verilen Vize hâkimi Ali Remzi.

35 lira maaşlı Ergani madeni müddei umumiliğine talebiyle bilâ harcirah Çapakçor müddei umumisi Ahmet Fazıl.

35 lira maaşlı Göynük müddei umumiliğine Ahvali sıhhiyesine binaen talebile bilâ harcirah Erzurum müddei umumî muavini Selâmi

35 lira maaşlı Çatalca ceza hâkimliğine hâkimliğin diğer sınıfına nakli tekarrür eden Soma müddei umumisi Edip.

35 lira maaşlı Konya müddei umumî muavinliğine talebile bilâ harcirah Samsun âza mülâzımı Avnürrefik.

35 lira maaşlı İstanbul müddei umumî muavinliğine Ankara sulh hâkimi Feridun.

35 lira maaşlı İnegöl müddei umumiliğine talebile bilâ harcirah Zara müddei umumisi mehmet Nafiz.

35 lira maaşlı Zara müddei umumiliğine Gürün âza mülâzımı Reyhan.

35 lira maaşlı Ankara sulh hâkimliğine talebile Taşköprü müddei umumisi Yusuf Kâmil.

35 lira maaşlı Bursa âza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Sivrihisar müddei umumisi Remzi.

35 lira maaşlı Sivrihisar müddei umumiliğine talebile bilâ harcirah Çorum müddei umumî muavini Bahattin.

35 lira maaşlı Ankara müddei umumî muavinliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla ve talebile bilâ harcirah Hekimhan müddei umumîsi Zeki.

35 lira maaşlı Kasaba müddei umumiliğine ahvali sıhhiyesine binaen talebile bilâ harcirah Beyşehir müddei umumîsi Rıza tekin.

35 lira maaşlı Gürün aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Merzifon ceza hâkimi Asım.

35 lira maaşlı Erdek müddei umumiliğine ahvali sıhhiyesine mebni bilâ harcirah Cihanbeyli müddei umumîsi Hüseyin Hilmi.

35 lira maaşlı Dikili sulh hâkimliğine ahvali sıhhiyesine mebni Gerede müddei umumîsi İhsan Fehmi.

35 lira maaşlı Yıldızeli hâkimliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harcirah Çemişkezek hâkimi Şefik.

35 lira maaşlı Ovacık sulh hâkimliğine Maraş müddei umumî muavini mehmet Faik.

35 lira maaşlı Gölpazarı sulh hâkimliğine Birecik müddei umumîsi mehmet Nazım.

35 lira maaşlı Soma müddei umumiliğine talebile bilâ harcirah Erciş müddei umumîsi mustafa Hami.

35 lira maaşlı mucur hâkimliğine talebile bilâ harcirah Geyve ceza hâkimi İbrahim Ethem.

35 lira maaşlı Edirne müddei umumî muavinliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harcirah Siverek müddei umumîsi İsmail Hakkı.

35 lira maaşlı Susıgırlık sulh hâkimliğine talebile bilâ harcirah Aydın sulh hâkimi Ziya.

35 lira maaşlı Ürgüp ceza hakimliğine talebile bilâ harcirah Gaziantep müddei umumî muavini ismail Hakkı.

35 lira maaşlı Elâziz ceza hâkimliğine talebile bilâ harcirah Bünyan ceza hakimi Ali Rıza.

35 lira maaşlı Aydın sulh hakimliğine terfian ödemiş aza mülâzımı mustafa İzzet

35 lira maaşlı Nazilli müddei umumiliğine terfian Kemalpaşa müddei umumîsi mehmet Ali.

35 lira maaşlı Gediz hukuk hakimliğine terfian Akhisar ceza hâkimi Hasan Hehmi.

35 lira maaşlı Edirne sulh hâkimliğine terfian Gelibolu aza mülâzımı mehmet Nuri.

35 lira maaşlı sandıklı hukuk hâkimliğine terfian Balâ cesa hâkimi İbrahim Ethem.

35 lira maaşlı Gelibolu aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen ve sıhhi hali bulunan Seyitgazi müddei umumîsi Ali.

35 lira maaşlı Bolvadin hukuk hâkimliğine terfian Eğirdir müddei umumisi Ali Rıza.

35 lira maaşlı Bolu sulh hakimliğine terfian kastamonu aza mülâzımı Ali Rıza.

35 lira maaşlı Zafranbolu ceza hakimliğine terfian Bandırma müddei umumi muavini mustafa Refet.

35 lira maaşlı silivri hâkimliğine terfian Lâpseki müddei umumîsi Hikmet.

35 lira maaşlı Kilis müddei umumîliğine terfian Beşiri sulh hâkimi mehmet.

35 lira maaşlı Gaziantep müddei umumî muavinliğine terfian Ermenak müddei umumîsi Necip.

35 lira maaşlı samsun aza mülâzımlığına terfian Darende kâkimi Lûtfi Fikri.

35 lira maaşlı Yusufeli müddei umumîliğine terfian Kelkit müddei umumîsi Cemil.

35 lira maaşlı Bünyan ceza hâkimliğine terfian Keskin ceza hâkimi İsmail Hakkı.

35 lira maaşlı Salihli hukuk hâkimliğine terfian Urla müddei umumisi Sabri.

35 lira maaşlı Ünye hukuk hâkimliğine Karadeniz ereğlisi müddei umumisi mehmet Cevdet.

35 lira maaşlı İmroz müddei umumiliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla tahvili icap eden Boğazlıyan müddei umumisi Cemal.

35 lira maaşlı İnebolu müddei umumiliğine terfian İzmir âza mülâzımı İsmail Übeyt.

35 lira maaşlı Avanus hukuk hâkimliğine terfian Darende müddei umumisi Hasan Cemal.

35 lira maaşlı Finike müddei umumiliğine terfian Elmalı azâ mülâzımı Şemsettin.

35 lira maaşlı Şerefli Kuçhisar ceza hâkimliğine terfian İsparta aza mülâzımı Kemal.

35 lira maaşlı Vize hâkimliğine terfian mihalıççık müddei umumisi Halit.

35 lira maaşlı Taşköprü müddei umumiliğine terfian Sinop müddei umumi muavini Hüseyin Avni.

35 lira maaşlı Kemalpaşa müddei umumiliğine terfian Bayındır müddei umumisi Seyfullah.

35 lira maaşlı Urla müddei umumiliğine terfian ve talebile bilâ harcirah Kırşehir müddei umumî muavini Kâzım.

35 lira maaşlı İspir münferit hâkimliğine terfian Oltu müddei umumisi Hüseyin Avni.

35 lira maaşlı Kigi hâkimliğine terfian Eleşkirt sulh hâkimi Yusuf Sinan.
 35 lira maaşlı Kırkağaç hukuk hâkimliğine terfian salihli müddei umumisi mehmet Şerif.

35 lira maaşlı Ayvalık hukuk hâkimliğine terfian mülâs müddei umumisi Salih Vefik.

35 lira maaşlı merzifon ceza hâkimliğine terfian Ordu müddei umumî muavini İsmail Hakkı.

35 lira maaşlı Akhisar ceza hâkimliğine talebile bilâ harcirah Tefenni müddei umumisi Naci.

35 lira maaşlı İstanbul âza mülâzımlığına ahvali sıhhiyesine binaen Ankara sulh hâkimlerinden Nazmi.

35 lira maaşlı Ankara müddei umumî muavinliğine vekâlet kalemi mahsus mümeyyizi Şakir.

35 lira maaşlı Gireson ceza hâkimliğine terfian Cide müddei umumisi Osman Vehbi

35 lira maaşlı Gerede hukuk hâkimliğine Tosya müddei umumisi Ali Saim.

35 lira maaşlı Hendek hukuk hâkimliğine Foça müddei umumisi Ali Haydar.

35 lira maaşlı Keskin ceza hâkimliğine Reşadiye sulh hâkimi mustafa Enver.

35 lira maaşlı Babaeski hukuk hâkimliğine İsparta müddei umumî muavini Ali

35 lira maaşlı Fatsa Hukuk hâkimliğine Çarşamba müddei umumisi İzzet.

35 lira maaşlı Ceyhan hukuk hâkimliğine marmaris müddei umumisi Necmettin.

35 lira maaşlı Gerze müddei umumiliğine terfian Canakkale âza mülâzımı Celâlettin.

35 lira maaşlı Akdağmadeni hâkimliğine terfian Karaman müddei umumi muavini Ahmet Rasim,

35 lira maaşlı Divriki hâkimliğine terfian Arapkir müddei umumisi Kaya,

35 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine İstanbul müddei umumî muavini mustafa Nusret.

35 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine talebile bilâ harcirah Ankara müddei umumî muavini mustafa Asım,

35 lira maaşlı Ankara sulh hâkimliğine talebile bilâ harcirah Zonguldak sulh hâkimi Naşir.

35 lira maaşlı Yalova hâkimliğine terfian Tokat müddei umumî muavini mustafa fazıl.

35 lira maaşlı İstanbul müddei umumî muavinliğine talebile bilâ harcirah Yalova hâkimi Ahmet Remzi

35 lira maaşlı Zonguldak sulh hâkimliğine terfian Afyon müddei umumî muavini mehmet Ali

35 lira maaşlı Darende hâkimliğine tahviline karar verilen Develi hukuk hakimi Fethi.

35 lira maaşlı Tokat sulh hâkimliğine terfian Erbaa müddei umumî Nafiz.

35 lira maaşlı Develi hukuk hâkimliğine terfian Balu müddei umumî muavini Arif

35 lira maaşlı Lice hâkimliğine terfian Nuseybin müddei umumî mehmet Salim.

35 lira maaşlı Kulp hâkimliğine terfian Varto sulh hâkimi mehmet Reşat.

35 Lira maaşlı Karadeniz ereğlisi müddei umumîliğine terfian Bartın aza mülâzımı mustafa Necati.

35 lira maaşlı Salihli müddei umumîliğine terfian Denizli müddei umumî muavini Hasan Tahsin.

35 lira maaşlı Çapakçur hâkimliğine terfian Kulp müddei umumî Veli.

35 lira maaşlı Nuseybin hâkimliğine terfian Silvan müddei umumî Hasan Ekrem.

35 lira maaşlı Geyve ceza hâkimliğine terfian Devrek müddei umumî Süleyman.

35 lira maaşlı Çemişkezek hâkimliğine terfian Derik müddei umumî Sami.

35 lira maaşlı Balâ ceza hâkimliğine terfian Keskin müddei umumî Süleyman muhittin.

35 lira maaşlı Ankara müddei umumî muavinliğine terfian Kuşadası müddei umumî Tevfik.

35 lira maaşlı Edirne müstantikliğine İstanbul ve Bükreş darülfünun hukuk şubelerinden mezun Safyettin Rıza.

35 lira maaşlı Artvin aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Erzincan sulh hâkimi Seyit Habip.

35 lira maaşlı Bayburt ceza hâkimliğine terfian Gümüşhane aza mülâzımı Necati.

35 lira maaşlı Gümüşhane aza mülâzımlığına müşterek vazifeye nakline karar verilen Pülümer müddei umumî Fevzi.

35 lira maaşlı Göynük hâkimliğine Bor müddei umumî Ahmet Asım.

35 lira maaşlı Gaziantep sulh hâkimliğine Kaş müddei umumîsi Ahmet Mirsat.

35 lira maaşlı Zarâ hâkimliğine Ünye müddei umumîsi Abdurrahman Sami

35 lira maaşlı Daday ceza hâkimliğine Bayramiç müddei umumîsi Rıza.

35 lira maaşlı Bozcaada müddei umumîliğine Giresun aza mülâzımı mehmet Zeki.

35 lira maaşlı Kaş müddei umumîliğine Mersin aza mülâzımı Abdullah Nazım.

35 lira maaşlı Plümer müddei umumîliğine Ordu aza mülâzımı Ahmet

30 lira maaşlı Baş müddei umumî beşinci sınıf muavinliğine Diyar bekir müddei umumî muavini Nafi.

30 lira maaşlı Diyarbekir müddei umumî muavinliğine nakli icap eden Van aza mülâzımı Rauf,

30 lira maaşlı İzmir aza mülâzımlığına talebile bilâ harciraş Kayseri aza mülâzımı Hasan İhsan.

30 lira maaşlı Kırkağaç müddeiumumîliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harciraş Kangal müddeiumumîsi Osman Orhan,

30 lira maaşlı Feke müddeiumumîliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harciraş Başkale sulh hakimi Cemil Muhtar,

30 lira maaşlı Başkale sulh hâkimliğine Bulanık müddeiumumîsi Ahmet Sadık,

30 lira maaşlı Bandırma müddeiumumî muavinliğine talebile bilâ harciraş Emet müddeiumumîsi Hüseyin Hüsni,

30 lira maaşlı Torbalı müddeiumumîliğine mektebi hukuk mezunu Manisa müstantiği Zühtü,

30 lira maaşlı Bayındır müddeiumumîliğine Tavas müstantiği mektebi hukuk mezunu Ahmet Gündoğdu,

30 lira maaşlı Boğazlıyan müddeiumumîliğine mektebi hukuk mezunu Tokat icra memuru Fazlı,

30 lira maaşlı Eğridir müddeiumumîliğine Uşak icra memuru mektebi hukuk mezunu Abdulfettah İhsan,

30 lira maaşlı Lapseki müddeiumumîliğine mektebi hukuk mezunu Bandırma icra memuru Mehmet Ruhi,

30 lira maaşlı Elmalı aza mülâzımlığına tahviline karar verilen Maraş aza mülâzımı Yusuf Ziya,

30 lira maaşlı Bartın aza mülâzımlığına ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harciraş Sarıkamış müddeiumumîsi Mustafa Süreyya,

30 lira maaşlı Adıyaman müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Suphi,

30 lira maaşlı Çermik müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Mehmet Rasim,

30 lira maaşlı Midat müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Nurettin,

30 lira maaşlı Hekimhan müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Kemal,

30 lira maaşlı Milâs müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Enver,

30 lira maaşlı Çanakkale aza mülâzimliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Avni,

30 lira maaşlı Palo müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Kudret,

30 lira maaşlı Cizre müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından mecburî hizmete tâbi Yahya,

30 lira maaşlı İsparta aza mülâzimliğine mektebi hukuk mezunlarından Jülide Fevzi,

30 lira maaşlı Karaman müddeiumumi muavinliğine mektebi hukuk mezunlarından Ali Rıza bey oğlu Avni,

30 lira maaşlı Seyitgazi müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından Arif

30 lira maaşlı Sinop müddeiumumi muavinliğine mektebi hukuk mezunlarından Şabat Cevdet,

30 lira maaşlı Çıbık müddeiumumiliğine mektebi hukuk mezunlarından Şemmaz,

30 lira maaşlı Bolu müddeiumumî muavinliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Mirat,

30 lira maaşlı Emet müddeiumumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ahmet Ramiz,

30 lira maaşlı Keskin müddeiumumiliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından İbrahim Hakkı,

30 lira maaşlı Mucur müddeiumumiliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Münür Vasfi,

30 lira maaşlı Ordu müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Radi,

30 lira maaşlı Ermenâk müddei umumîliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından RızaNur,

30 lira maaşlı Kuşadası müddei umumîliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından sadrettin,

30 lira maaşlı Kangal müddei umumîliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ömer Nazmi.

30 lira maaşlı Cide müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ragıp.

30 lira maaşlı Cihanbeyli müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Bahattin Recep.

30 lira maaşlı Oltu müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Nusret.

30 lira maaşlı Siverek müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Abdullah .

30 lira maaşlı Mazgirt müddei umumiliğine tahviline karar verilen Pınarbaşı müddei umumisi Hulûsi.

30 lira maaşlı Derik müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ekrem.

30 lira maaşlı Korkuteli müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Şerif Bey oğlu Hüseyin Avni.

30 lira maaşlı Nuseybin müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Şefik.

30 lira maaşlı Afyon müddei umumî muavinliğine Afyon aza mülâzımı Galip,

30 lira maaşlı Afyon aza mülâzımlığına mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Fehamet.

30 lira maaşlı Gerede müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Hamdi Şevket,

30 lira maaşlı Kelkit müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ahmet Hamdi.

30 lira maaşlı Denizli müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Rüştü.

30 lira maaşlı Balâ müddei umumiliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Ali Rıza.

30 lira maaşlı Ödemiş aza mülâzımlığına mektebi hukuk alâ mezunlarından Bahanur.

30 lira maaşlı Arapkir müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından mehmet Şükrü Zeki.

30 lira maaşlı Pınarbaşı müddei umumiliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından mustafa Nail.

30 lira maaşlı Mihaliçcik müddei umumiliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Şuayip Avni.

30 lira maaşlı Erbaa müddei umumiliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Sebati.

30 lira maaşlı Tokat müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Cevat.

30 lira maaşlı Sarıkamış müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Hamdi .

30 lira maaşlı Erzurum müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Ziya.

30 lira maaşlı Darende müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Osman.

30 lira maaşlı Devrek müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından mehmet Emin.

30 lira maaşlı Erciş müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Osman Tarık.

30 lira maaşlı Çorum müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk pek iyi mezunlarından Rıza Nur.

30 lira maaşlı Kulp müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Şükrü Fuat.

30 lira maaşlı Silvan müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ahmet Cevdet.

30 lira maaşlı Kırşehir müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından İsmail Hakkı.

30 lira maaşlı malatya müddei umumî muavinliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Nail Fuat.

30 lira maaşlı İzmir aza mülâzımlığına mektebi hukuk pek iyi mezunlarından İffet.

30 lira maaşlı Beşiri sulh hâkimliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Şerafettin.

30 lira maaşlı maraş aza mülâzımlığına mektebi hukuk alâ mezunlarından Hasan Remzi.

30 lira maaşlı Varto sulh hâkimliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Mustafa Ağâh.

30 lira maaşlı Eleşkirt sulh hâkimliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Ahmet Mümtaz.

30 lira maaşlı Ankara Müstantikliğine terfian Eskişehir müstantiği Hikmet

30 lira maaşlı Kayseri birinci müstantikliğine mektebi hukuk iyi mezunlarından Ferruh.

30 lira maaşlı Bafra müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Kemal Sahir.

30 lira maaşlı Erzincan Sulh hâkimliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından Ahmet Saim.

30 lira maaşlı İpsalâ sulh hâkimliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından mehmet.

30 lira maaşlı Bayramiç müddei umumiliğine mektebi hukuk alâ mezunlarından mustafa Ahmet.

30 lira maaşlı Foça müddei umumiliğine hukuk mektebi pek iyi mezunu Pervari sulh hâkimi mehmet Fahri,

30 lira maaşlı Ünye müddei umumiliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından Ahmet Ziya.

30 lira maaşlı Birecik müddei umumiliğine hukuk mektebi pek iyi mezunlarından Adana icra memuru Osman Zeki.

30 lira maaşlı Bor müddei umumiliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından mehmet Nihat.

30 lira maaşlı maraş müddei umumî muavinliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından Selâhattin.

30 lira maaşlı Tosya muddei umumiliğine hukuk mektebi iyi mezunlarından Fikret.

30 lira maaşlı Reşadiye sulh hâkimliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından Gülşen.

30 lira maaşlı Artuva sulh hâkimliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından mehmet Halit.

30 lira maaşlı Çarşamba müddei umumiliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından Abdülhamit

30 li a maaşlı İsparta müddei umumi muaavinliğine hukuk mektebi pek iyi mezunlarından Sıtkı.

30 lira maaşlı Gireson aza mülâzımlığına hukuk mektebi pek iyi mezunlarından Hikmet Nüzhet.

30 lira maaşlı mersin aza mülâzımlığına hukuk mektebi pek iyi mezunlarından Semiha Fevzi.

30 lira maaşlı Ordu aza mülâzımlığına hukuk mektebi pek iyi mezunlarından mefharet macit.

30 lira maaşlı marmaris müddei umumiliğine mektebi hukuk mezunlarından Çeşme müstantiği Faik,

30 lira maaşlı Bulanık müddei umumiliğine hukuk mektebi mezunlarından Merzifon müstantiği Zahit,

30 lira maaşlı Tefenni müddei umumiliğine hukuk mezunlarından Lüleburgaz müstantiği Fahri.

30 lira maaşlı Beyşehir müddei umumiliğine hukuk mektebi mezunlarından Söke müstantiği Ahmet Nedim,

30 lira maaşlı Çapakçur müddei umumiliğine hukuk mektebi alâ mezunlarından Hasan Basri,

30 lira maaşlı Kastamonu aza mülâzımlığına hukuk mektebi alâ mezunlarından Faruk,

25 lira maaşlı Karaköse müstantikliğine hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından Mehmet Nazım,

25 lira maaşlı Eskişehir müstantikliğine hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından Zeki Behçet,

25 lira maaşlı Tekirdağı müstantikliğine terfian Gemlik müstantiği Emin,

25 lira maaşlı Zonguldağ müstantikliğine terfian Şile müstantiği Süleyman İlhami,

22 lira maaşlı Mut müstantikliğine tahviline karar verilen Afyon-karahisar müstantiği Şükrü,

22 lira maaşlı Göksun müstantikliğine tahviline karar verilen Savur müstantiği Besim,

22 lira maaşlı Balâ müstantikliğine talebile bilâ harcirah Vakfıkebir müstantiği Hikmet,

22 lira maaşlı Sürmene müstantikliğine talebile Ilgaz müstantiği Seyfettin,

22 lira maaşlı Hınıs müstantikliğine telebile bilâ harcirah Çapakçur müstantiği Hüseyin Sıtkı,

22 lira maaşlı Koçhisar müstantikliğine tahviline karar verilen ve bilâ harcirah nakli memuriyetini istiyen Bitlis müstantiği Mehmet Rasım,

22 lira maaşlı Kığı müstantikliğine tahviline karar verilen ve tahvil talebinde bulunmasından dolayı zatî harcirahile Hopa müstantiği Abdullah Behçet,

22 lira maaşlı Afyon müstantikliğine talebile bilâ harcirah Tirebolu müstantiği Mehmet Alim,

22 lira maaşlı Kuruçay müstantikliğine tahviline karar verilen Alücre müstantiği Mahir,

22 lira maaşlı Bulanık müstantikliğine tahviline karar verilen Muş müstantiği Cemil,

22 lira maaşlı Eşme müstantikliğine tahviline karar verilen Alaşehir müstantiği Ahmet Tevfik,

22 lira maaşlı Vakfıkebir müstantikliğine tahviline karar verilen Devrek müstantiği Hulûsi,

22 lira maaşlı Saiteli müstantikliğine tahviline karar verilen Bor müstantiği Behram Vehbi,

22 lira maaşlı Devrek müstantikliğine tahviline karar verilen İnebolu müstantiği Feridun,

22 lira maaşlı Alücre müstantikliğine tahviline karar verilen Havza müstantiği Salâhattin,

22 lira maaşlı Rize müstantikliğine memuriyeti ilga edilen Trabzon ikinci müstantiği İbrahim,

22 lira maaşlı İnebolu müstantikliğine talebile bilâ harcirah Serik müstantiği Mustafa Kemal,

22 lira maaşlı Alaşehir müstantikliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâ harcirah Uluborlu müstantiği Mustafa Halil,

22 lira maaşlı Polatlı müstantikliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâharcirah Midyat müstantiği Hüsamettin.

22 lira maaşlı Manisa müstantikliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâharcirah Palo müstantiği Zühtü.

22 lira maaşlı Bor müstantikliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla talebile bilâharcirah Çölemerk müstantiği Fehmi.

22 lira maaşlı Erzurum müstantikliğine Karaköse müstantiği İbrahim Hakkı.

22 lira maaşlı Tirebolu müstantikliğine ahvali sıhhiyesi dolayısıyla Erzurum müstantiği İbrahim Suat.

22 lira maaşlı Ilgaz müstantikliğine hukuk orta derece mezunlarından mecburî hizmete tâbi Remzi.

22 lira maaşlı Adıyaman müstantikliğine hukuk orta derece mezunlarından mecburî hizmete tabi İdris.

22 lira maaşlı Ezine müstantikliğine hukuk orta derece mezunlarından mecburî hizmete tabi Ahmet Rasim.

22 lira maaşlı Kuş Adası müstantikliğine hukuk orta derece mezunlarından mecburî hizmete tâbi müştak.

22 lira maaşlı Hopa müstantikliğine hukuk orta derece mezunlarından mecburî hizmete tabi Ömer Talât.

22 lira maaşlı Sındırgı müstantikliğine talebile bilâharcirah Avanos müstantiği İsmail Fuat.

22 lira maaşlı Uluburlu müstantikliğine talebile bilâharcirah Hadım müstantiği Mustafa Sami.

22 lira maaşlı Havza müstantikliğine talebile bilâharcirah Çiçekdağı müstantiği İhsan.

22 lira maaşlı Ulukışla müstantikliğine talebile bilâharcirah Keskin müstantiği İhsan.

22 lira maaşlı Keskin müstantikliğine Hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından Hilmi.

22 lira maaşlı Avanos müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Hulusî.

22 lira maaşlı Garzan müstantikliğine hukuk mektebi mezunlarından Kâmuran.

22 lira maaşlı İslâhiye müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Rasim.

22 lira maaşlı Pınarbaşı müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Necmettin.

22 lira maaşlı Serik müstantikliğine hukuk mektebi karibü alâ mezunlarından Arif Bidar.

22 lira maaşlı Hadım müstantikliğine hukuk mektebi karibü alâ mezunlarından Enis.

22 lira maaşlı Tavas müstantikliğine hukuk mektebi karibü alâ mezunlarından Orhan.

22 lira maaşlı Çiçek dağı müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Abdullah Azmi.

22 lira maaşlı Manavgat müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından İhsan.

22 lira maaşlı Siverek müstantikliğine hukuk mektebi karibüalâ mezunlarından İbrahim.

22 lira maaşlı Savur müstantikliğine hukuk mektebi karibüâlâ mezunlarından Ahmet Sadık.

22 lira maaşlı Çapakçur müstantikliğine hukuk mektebi karibüâlâ mezunlarından Ahmet Mithat,

22 lira maaşlı Çölemerik müstantikliğine hukuk mektebi karibüâlâ mezunlarından Cevdet.

22 lira maaşlı Bitlis müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Fuat Nuri,

22 lira maaşlı Midyat müstantikliğine hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından Sadık,

22 lira maaşlı Palo müstantikliğine hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından İsmail Hakkı,

22 lira maaşlı Muş müstantikliğine hukuk mektebi karibi alâ mezunlarından Mürşit Avni,

22 lira maaşlı Şile müstantikliğine hukuk mektebi karibülâla mezunlarından İhsan,

22 lira maaşlı Gemlik müstantikliğine hukuk mektebi karibülâla mezunlarından Mehmet Nuri,

22 lira maaşlı Söke müstantikliğine mektebi hukuk orta mezunlarından Osman,

22 lira maaşlı Çeşme müstantikliğine hukuk mektebi karibülâla mezunlarından Hüseyin,

22 lira maaşlı Merzifon müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Remzi,

22 lira maaşlı Lüleburgaz müstantikliğine hukuk mektebi orta mezunlarından Abidin,

250 lira tahsisatlı İstanbul 9 numaralı ihtisas mahkemesi müddei umumiliğine 55 lira maaşlı Ankara ağır ceza azasından Mithat,

150 lira tahsisatlı İzmir adli ihtisas müstantikliğine 40 lira maaşlı İzmir müstantiği Suut.

95 lira ücretli İstanbul Kadastro hâkimliğine muvafakatile Konya kadastro hâkimi Suphi,

90 lira ücretli Konya kadastro hâkimliğine garbî Karaağaç sabık reisi Hüseyin Avni Hanım ve beylerin intihaplarına ve 22 lira maaşlı Akhisar müstantiği Şevki beyle 22 lira maaşlı Kırkağaç müstantiği Hüseyin Ruhi beyin ve 22 lira maaşlı Urla müstantiği Necip Nadir beyle 22 lira maaşlı Elbüstân müstantiği Halil Nail beyin ve 22 lira maaşlı Terme müstantiği Muammer beyle 22 lira maaşlı Çarşamba müstantiği Kudret beyin maaşlarile bilmuvafaka bilâ harcirah becayışlerinin icrasına intihap encümeninin 8 - 10 - 933 tarihli içtimasında karar verilmiştir.

2 — Bu intihap ve becayışlere kabul edilerek o hanım ve beyler gösterilen memuriyet ve hâkimlikte tayin edilmişlerdir.

3 — İşbu kararnamenin icrasına Adliye Vekili memurdur.

12-10-933

KANUNLRA

2025 numaralı kanunun ikinci maddesinin tadiline dair kanun

Kanun numarası : 2288

Neşri tarihi : 17-6-933

Madde 1 — 25 haziran 1932 tarih ve 2025 numaralı kanunun ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir :

«Birinci maddede zikrolunan imtiyaz mukavelelerinde umumî muvazene veya mülhak bütçelere dahil hiç bir vergi ve resim, devlet daireleri tarafından deruhte edilmez.»

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya icra vekilleri heyeti memurdur.

14-6-933

31 mayıs 1930 tarih ve 1663 numaralı müzeyyel kanuna bazı maddelerin ilâvesine dair kanun

Kanun numarası : 2289

Neşri tarihi : 17-6-1933

Madde 1 — İmar müdürlüğü, imar plânı dahilinde bulunan yerlerde tasdikli ve kat'î plânı tatbik ederken yol açılması, genişlettirilmesi ve kapanması ve meydanlık yapılması yüzünden istimplâk edilen bina ve arsaların yola giden parçalarından artan kısımlarda o yerlerde sahipleri tarafından henüz üzerinde bina yapılmıyan veya mevcut binaları yanmış, yahut yıkılmış olan arsalardan üzerlerine imar plânına göre bina yapılması mümkün olmıyanları yanındaki arsa ve binalarla şüyulandırılarak birleştirmeye ve yeniden plânın icabına ve arsa ve bina sahiplerinin istihkakına göre arsa ve bina sahiplerine mal etmeye salâhiyetlidir.

İmar müdürlüğü istimlâk edeceği arsaları sahibinin muvafakatile elinde arsa varsa onunla mübadele edebilir.

Plâna göre açılan yerler ve yapılan değişiklikler sebeble istifade olunamıyacak bir hale gelmiş olan binalar arsa hük-mündedir. İfraz ve tevzide arsa ve binaların hali hazır mesahai sathiyeleri, mevki ve şerefi ve kıymetile yeni plâna göre kazanacağı mevki ve şeref esastır. Arsa ve binaların bu suretle birleştirilmesini ve tevziini gösteren haritanın tatbiki imar komisyonunun tasdikına bağlıdır.

Plân tatbikatından dolayı methal, kapı ve pencere kapanması gibi hallerde âlâkadarların zararları tazmin olunur.

Madde 2 — Birinci maddeye göre şüyulandırılan yerlerin ya aralarında veya mahkemeye müracaatle altı ay içinde şüyuu izale etmeleri lüzumu imar müdürlüğü tarafından hissedarlara tebliğ olunur. Hissedarların ikametgâhları malûm değil ise gazete ile ilân olunur.

Bu müddet içinde âlâkahılar aralarında şüyuu izale etmemişler veya içlerinden biri mahkemeye müracaat eylememişse imar müdürlüğü hissedar gibi şüyunun izalesi davasını açabilir.

Madde 2 — Mevcut plâna gayri muvafık binalardan biri yeniden inşa veya esaslı tadil edilecek olursa yeni imar plânına uygun olması için yanındaki binalarla şüyulandırılabilir.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun icrasına icra vekilleri heyeti memurdur.

14-6-1933

Kat'i ticaret muahedeleri akti için müzakereye başlanmış veya başlanacak Devletlerle muvakkat ticari itilâflar akti hakkındaki 1679 numaralı kanunu muaddil 1997 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No. 2258

Neşri tarihi : 7-6-1933

Madde 1 — Kat'i ticaret muahedeleri akti için müzake-

reye başlanmış veya başlanacak Devletlerle muvakkat ticarî itilâflar aktine dair 5 haziran 1930 tarih ve 1679 numaralı kanunun birinci maddesinin 2 inci fıkrasının tadili hakkında 31-5-1932 tarih ve 1997 numaralı kanunun tadil fıkrasında muvakkat ticarî itilâflar için tayin olunan azamî müddet 1935 senesi temmuzunun iptidasına kadar temdit edilmiştir.

Madde 2 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun icrasına icra vekilleri heyeti memurdur. 5-6-1933

Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin kanunu medeninin 452 nci maddesine göre olan tasarruflarının, mahfuz hisseler hakkındaki hükümden müstesna olduğuna dair kanun

Kanun No. 2307

Neşri tarihi: 19-6-1933

Madde 1 — Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin kanunu medeninin 452 nci maddesi dairesindeki tasarrufları, mahfuz hisseler hakkındaki hükümden müstesna olup bütün mallarında muteberdir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya icra vekilleri Heyeti memurdur. 17-6-1933

1452 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No. 2310

Neşri tarihi: 19-6-1933

Madde 1 — 1452 numaralı kanuna bağlı (2) numaralı cetvelin Maliye vekâleti kısmına bu kanuna bağlı cetvelde

derece, adet ve maaşları ile temsil tahsisatları gösterilen memuriyetler ilâve edilmiştir.

Madde 2 — Bu memurların maaş ve temsil tahsisatı ecnebi memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatlarının sureti tediyesi hakkındaki 1906 numaralı kanunun hükmüne tevfikan verilir.

Muvakkat madde — Düyunu umumiye komiseri ile başkâtibine 1933 malî senesi zarfında verilecek maaş ve temsil tahsisatı Maliye Vekâleti bütçesinin 169 uncu faslına konulmuş olan tahsisattan verilir.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükmünü icraya icraya icra vekilleri heyeti memurdur. 17-6-1933

[Merbut cetvel mündericatin kesretine binaen derç edilememiştir.]

* * *

31 Mayıs 1926 tarih ve 885 numaralı iskân kanununun 3 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun

Kanun No. 2263

Neşri tarihi: 11-6-1933

Madde 1 — 885 numaralı iskân kanununun 3 üncü maddesine «hudutlardan uzaklaştırılması» cümlesinden sonra aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

«Ve memleketin nüfus kesafeti olan yerler halkından olup ta nüfusu az olan mıntakalarda yerleşmek talebinde bulunanların o mıntakalara nakil ve iskânları...»

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya icra vekilleri heyeti memurdur. 7-6-1933

KARARLAR VE TEFSİRLER

Eylül - teşrinisani 1932 aylarına ait divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair

Kararname numarası : 769

Eylül - teşrinisani 1932 aylarına ait divanı muhasebat raporları hakkında divanı muhasebat encümenince ittihaz olunan aşağıdaki mukarrerat tasvip edilmiştir. 5-6-933

* * *

Eylül - teşrinisani 1932 aylarına ait mukarrerat

1 — Mecburî mezuniyete tâbi tutulanlar filen vazife görmekle beraber muhassasatlarını dahi tam olarak almamış oldukları ve açık maaşı alanlar hakkında tekaüt kanunundaki hüküm sarîh bulunduğu cihetle mecburî mezuniyet müddetlerinin de bu hüküm dairesinde hesap edilmesi kanuna uygun görülmüştür.

2 — Askerî erkân, ümera ve zabitandan açıkta bulunanlardan bu sıfatın merfuiyeti kendilerinin bütçe ile muayyen bir hizmete usulen tayinlerine mütevakkıf olup bu mahiyette bir hizmete memur edilmemiş olanlara filî hizmete geçmiş addile maaşlarının tam verilmesi mümkün olamayacağı gibi 1452 numaralı teadül kanununun da ancak mer'iyetinden sonraki memuriyet ve açık maaşlarına müteallik bulunmak itibarile açıkta kalmaları bu tarihe tekaddüm edenlere işbu kanun dairesinde maaş verilmesine cevaz görülememektedir.

Ancak müşariileyhin açıkta bulunduğu sırada bir vazife ifasına memur edilerek mes'uliyet deruhte etmiş olmasına binaen açık maaşına ilâveten ayda 100 lira ücret verilmesi

ıdarî kaza mercii olan şûrayı devletçe kararlaştırılmış ve bu kararın iadei muhakeme sebeplerinden birinin ademi mevcudiyetine binaen tadiline imkân kalmamış olmakla buna ait evrakın divanca vizesi zarurî görülmüş ve kadroda müstahdem feriklerin vazifelerinden ayrılmalarına imkân olmaması yüzünden açıkta bulunan müşariileyhin vekâletçe bu işe memur edilmesi idarî bir zarureten mütevellit olduğu alınan izaattan anlaşılmıştır.

3 — İkamet yevmiyesi mahalli memuriyetinden başka bir mahalde vazife görenlere verilmekte olmasına binaen memuriyetinin bulunduğu mahalde kursa iştirak edenlere 1092 numaralı kanun mucibince ikamet yevmiyesi verilmemesi hakkındaki divan kararı musip görülmüştür.

4 — Harita mesaha gemisindeki zabıtların taamiyelerinden kazanç vergisi kesilmemesi fakat buhran ve muvazene vergilerinin kesilmesi kanunların hükümlerindeki sarahata uygun bulunmuştur.

5 — Avrapada tahsilde bulunanlara verilen paralar ve yapılan yardımlar bir hizmet mukabili olmamasına binaen iktisadî buhran ve muvazene vergilerine dair kanunların mevzuuna dahil olamayacağından bu tediyelerden iktisadî buhran ve muvazene vergilerinin kesilmemesi hakkında divanca ittihaz edilen karar kanunlara uyşun görülmüştür.

6 — Devlet hizmetinde bulunmıyanlara kıyasen hükûmet tabibine de maaşından başka kaybettiği günler tazminatı olarak para verilmesi kanunun hükümlerine uygun görülmemiştir.

7 — Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 numaralı kanunun 70 inci maddesinin 2 inci fıkrasında (bu miktarların maaşların tevhit ve teadülüne dair olan kanundaki maaş ve emsal hasıllarından fazlası ihtisas ücreti addolunur) denilmesine ve 1932 bütçe kanununun 500 üncü faslının birinci maddesinin ünvanı (maaş ve ihtisas ücreti) olmasına göre ihtisas mahkemelerinde istihdam edileceklerin aldıkları mebalığden eski maaşlarına tekabül eden kısmının maaş ve bakiyesinin ücret taddi ve bu kısımlardan her birinin kendilerine mahsus ahkâma tâbi olması mevzuata muvafık görülmüştür.

8 — Tekaüt maaşı mukabili olarak verilen ikramiyelerini hesabında da teadül kanunile tenezzüle uğriyan evvelki maaşların esas ittihazı suretile hakkı müktesebin tanınması kanunun hükümlerine uygun görülmüştür.

9 — Açık maaşı almakta iken bir memuriyete tayin edilenlerin vaziyetleri tahvili memuriyet mahiyetinde olup muayyen olan müddet zarfında memuriyeti cedideleri mahalline muvasalatla işe mübaşeretleri halinde maaşlarının inkıtaa uğramaması ve yeni vazifeleri maaşı memuriyeti sabıkaları maaşından fazla ise buna, işe başladıkları tarihi takip eden ay iptidasından itibaren istihkak kesbetmeleri musip görülmüştür.

10 — Mahsubu umumî kanununun ikinci ve dördüncü maddelerinin sarahatine göre firarî ve siyasî mücrim olup hududu millî dahilinde metemekkin olmayanların dayin ve medyun vaziyetinde olsalar dahi bu kanunun hükümlerinden istifadelerine imkân görülmemiştir.

11 - 1683 numaralı tekaüt kanununun 65 inci maddesi mucibince tekaüt hakkı başladığı tarihten itibaren yapılan yaş tashihleri tekaüt maaşlarına müessir olamayacağından tashihten evvel doğum tarihine nazaran 65 yaşını 1683 numaralı kanunun neşrinden evvel ikmal etmiş bulunanların kanunun neşri tarihine kadar o zamanki ahkâmı kanuniyeye muvafık olarak sepkeden hizmetlerinin ve o tarihteki maaşlarının muteber addile tahsis muamelesinin ona göre yapılması musip görülmüştür.

12 - 1683 numaralı tekaüt kanununun 57 inci maddesile eski kanun ahkâmına tevfikân tekaüt edilmiş olanların almakta oldukları maaş ve tahsisatı fevkalâdelerine % 10 zamm edilmesi ve bunun % 5 inin 1930 ve diğer % 5 inin 1931 senesinde verilmesi kabul edilmiş olmasına göre ikinci % 5 zammın hesabında kanunun neşri tarihinde almakta oldukları maaşın esas ittihazı ve ilk defa yapılmış olan % 5 zammın dahil edilmemesi ahkâmı kanuniyeye uygun görülmüştür.

HEY'ETİ VEKİLE KARARLARI

İngilizlerle yapılan mukavelenameye
İskoçyanın da iştirak ettiği hakkında

5-9-933 tarih ve 30 sayılı umumî tahrirata zeyldir:

Türkiye ile İngiltere arasında aktedilip 12-7-933 tarihinde mer'i-yete giren adli müzaheret muahedenamesinin 17 inci maddesi (A) fıkrası hükmüne tevfikân işbu mukavelenamenin 30 eylül 933 tarihinden muteber olmak üzere iskoçyaya'da teşmili ve istinabe ve tebliğ taleplamelerinin İskoç "The Crow Agent, Edin Burg," nam makama gönderilmesi ve muhaberat ile tercümelerinin İngilizce olarak yapılması lâzımgeleceği Hariciye vekâletinin iş'arına atfen tebliğ olunur Efendim.

2 - 10 - 933

* * *

İcra veznelerine verilecek kay-
diye harç pulları hakkında

İcra dairesince yapılmakta olan kaydiye muamelelerine mukabil yapıştırılması lâzımgelen harç pullarının icra veznesine verilmesi işle-rin uzamasına sebebiyet verdiği anlaşıldığından lüzumu kadar pul verilmesi Maliye Vekâletine yazılmıştır.

Satıldıkça bedelleri mal sandıklarına teslim edilerek mukabilinde aynı miktarda pul alınmak üzere vilâyet merkezlerindeki icra vezne-leri için zimmet kaydile beş yüz ve kaza merkezleri için de iki yüz elli lira kıymetinde harç pulu verilmesi muvafık görölerek 3 - 9 - 933 tarih ve 9373 numaralı tahriratu umumiye ile alâkadar dairelere tebliğat yapıldığı Maliye Vekâletinden bildirilmiştir.

Keyfiyetin dairei memuriyetiniz dahilindeki icra dairelerine tam-men tebliği temenni olunur.

8 T. Evvel 933

ADLİ ŞUUN

Türkiye Cümhuriyetinin On Senelik

ADLİYE FAALİYETİ

Onuncu yıl dönümünü idrak etmekte olduğumuz büyük Türk cümhuriyetinin adliye sisteminde husule gelen tekâmülün azametini ifade etmesi itibarile Türk inkılâbı tarihinde kıymetli sahifeler teşkil edeceği muhakkak olan ve saltanat, meşrutiyet adliyesile cümhuriyet devrinin tehzii adalet sistemi arasındaki göz kamaştırıcı farkları mukayeseli bir şekilde izah etmekte bulunan « Türkiye cümhuriyetinin on senelik adliye faaliyeti » hakkındaki raporu derç ile sahifelerimizi tezyin eyliyoruz :

Teşkilât işleri

336 - senesinde Ankarada teşekkül eden Büyük Millet Meclisi hükûmeti Osmanlı imparatorluğu adliyesini aşağıda yazılı halde buldu :

Bir taraftan dinî esaslara dayanan gayri mektup hukuk kaidelerini tatbikle mükellef şer'îye mahkemeleri ve onların yanı başında yekdiğerine zıt ve menşeleri itibarile de telif kabul etmeyen iki çeşit esastan mürekkep bir kanun halitasını, şeriat kanunlarile muaddel Garp kanunlarını, tatbikle uğraşan adlî mahkemeler, diğcr taraftan mezheptaşlarının ahkâmı şahsiye davalarını rüy'et eden ve Türk vatandaşları üzerinde kaza hakkını haiz imtiyazlı ve istisnâî kilise ve havra mahkemeleri ve nihayet aşağıda izah edeceğimiz esaslar dahilinde hakem salâhiyetini haiz konsolosluk mahkemeleri.

Türk milletinin yüksek gururunu olduğu kadar Türk adliyesile onun hâkimlerinin asırlarca millî izzeti nefsini hırpalamış olan kapitülâsyonlar o derece müfrit ve hadden aşkın bir imtiyazdır ki onun mahiyetini anlamak için sadece neden ibaret olduğunu bilmek kâfidir. Türk toprağında yerleşip yaşayan iki ecnebi arasında hukukî veya ticarî bir ihtilâf hudusunda müddeaaaleyhin mensup olduğu devletin konsolosluk mahkemeleri kendi millî kanun ve usullerine göre Türk toprağında icrayı kazaya selâhiyettardır. Böylece ecnebilerle iş görenler o ecnebinin mensup olduğu devletin kanun ve usullerini bilmek mecburiyetindedir, öyle ki: Türk ölkesinde yer yüzünde mevcut medenî devlet adedinde ve o kadar muhtelif kaza mercileri bulunmakta idi.

Konsolosluk mahkemelerinden sadır olan hükümlerden istinaf olunanlar müddeaaaleyhin mensup olduğu devlet mahkemesinde rü'y'et edilirdi. Hasımla birlikte muhtelit mahkemeye müracaat suretile önlenmek istenilen bu müşkülât yerine diğerleri ikame edilmekten başka bir şey yapılmış olmazdı. Çünkü: muhtelit mahkemelerin ecnebi azaları ekseriyetle hukuk ilmine vukufu olmayan kimseler idi. Esasen ecnebi azalar kendilerini, kanunu tatbik ve adaleti yerine getirmekle değil, fakat hâdiseler ne olursa olsun ecnebi lehine hüküm vermekle mükellef sayarlardı. Türk davacının hakkı zahir ve inkâr edilemez bir suretle meydana çıktığı hallerde ise ecnebinin mevcut olmaması veya tercümanın bilâ sebep kararı imzadan imtinaî hüküm itasına mani teşkil ederdi. Kaldı ki şahsî işlerle meşğul olan ecnebi azalar mahkemeye sureti muntazamada devam etmezlerdi. Ecnebi aza ve tercümanlar bilhassa müddei aleyhi ecnebi olan davalarda kesretle gaybubet ederlerdi.

İstanbul birinci ticaret mahkemesinde bu suretle 20 ilâ 30 sene sürüncemede kalan davalara tesadüf edilmiştir. Ehemmiyetten tamamen ari mesail bile, meselâ bir tebliğ işi, adli sahadan siyasi sahaya intikal ettirilir ve hükûmetle sefaretler arasında bitmez tükenmez ihtilâflara yol açılırdı. Ecnebi davacıyı adeta onun avukatı imiş gibi açıktan açığa iltizam eden ecnebi

azalarla tercümanların ihtilâfı, siyasî sahaya dökmek için kullandıkları vasıtalar da hesapsızdı. Hüküm vermekle iş bitmiş değildi. Hükümün icrası da ayrıca türlü türlü müşkülâta yol açar ve ecnebi aleyhine sadır olan hükümler ekseriya icra edilmeden kalırdı.

Ceza mevaddına gelince : Şahıs ve mesken masuniyeti Türk mevzuatıyla temin edilmiş olmasına rağmen Türk adliyesi buna müteallik kanunların tatbikinde yine kapitülasyonlarla karşılaşılıyordu.

Konsolosluk mercileri bu kabil tehditlerden o derece geniş mikyasta istifade ederdi ki ekser ahvalde memleketin asayiş ve nizamını ihlâl eden mücrimler hakkında takibat icra edilmemek neticesine varılırdı.

Bir katil veya her hangi bir cürmün faili bir ecnebinin evine duhule muvaffak olduğu takdirde türk polisi tercüman gelinceye kadar takibatı durdurmak mecburiyetinde idi. Bit-tabi bu aralıkta katil de savuşmanın yolunu arar ve bazan da bulurdu.

Ceza davalarında ecnebi tabiiyetinde bulunan şahitlerin tercüman huzurunda dinlenmeleri mecburiyeti, bunlardan birinin davete icabet edip etmemesi de adlî takibatın cereyanına müessir olabiliyordu. İşte, adliyede yapılacak her nevi islahattan önce türk milletini ve onun adliyesini bu hacil vaziyetten kurtarmak icap ediyordu. Kapitülasyonları, iktisadî tahakkümün en müessir silâhı addeden itilâf devletleri Lozan muahedesile de bunları idame veya buna müşabih bir rejimi tesis eylemeğe ahdeylemişlerdir. Netekim konferansın ilk devrede inkıtaa uğramış olmasının en mühim sebeplerinden biri de kapitülasyonlar meselesi olmuştur.

İsmet paşanın bu mevzu üzerinde gösterdiği yüksek hasasiyet bir ecnebi muharririnin dediği gibi « Ta başlangıçdan nihayete kadar hiç değıştirmedığı pazarlık kabul etmez tavrı » ve hele müzakerenin devanunca kat'i ve şedit cevaplar altında hissedilen onun hayret verici azim ve iradesi türk milletini ve onun adliyesini çok ağır ve haysiyet kırıcı bir esareten kurtardı. Düşünmelidir ki yedi devletin en mahir diplomatları ve en kuvvetli hukukcuları birlik arzeden bir cephe ile ona karşı durmuşlar ve tezlerini ilmin bütün vasıtalarıyla meşgul

göstermek istemişlerdi. Lozan sulhunun en mütemayiz cephesi kapitülâsyonların lağvı olduğundan ne derece tereddüde mahal yoksa türk diplomasisinin cihan tarihinde en büyük hünerle ve bir şeref destanı denilecek kadar yüksek bir hassasiyetle idare eylediği siyasî müzakerenin bu olduğuna hiç şüphe edilmemelidir.

Cümhuriyet devrinin adlî sahadaki en büyük eseri kapitülâsyonların ilgası olmuş bunu da teşkilâtteki ıslahat ile kanunların hukuk ilminin telkinatına göre yeni baştan tanzimi hareketi takip eylemiştir.

A — Teşkilât

Yukarıda umumî haklarını dizdiğimiz imparatorluk adliyesinde adaletin bütün şekilleri, adlî teşkilât için tasavvuru mümkün olan sistemlerin kâffesi tam bir nizamsızlık içinde ve girift bir vaziyette yaşıyordu. O suretle ki bir esas mahkemesine göre asla tecviz edilmeyen bir müessese diğer bir esas mahkemesinde müeyyidesini bulmakta idi. [1]

Ünvanındaki ihtişam kadar teşkilâtında zaif olan bu devrenin, şer'îye mahkemeleriyle, kapitülâsyonlariyle mezhebî imtiyazları, mektepsiz ve ecnebî hakimleriyle, bir birinin dilinden anlamayan hakimlerden müteşekkil müştemi mahkemeleri ile tam bir ahenksizlik içinde bulunan adlî teşkilâtında evvelemirde millî vahdetin esaslı bir unsuru olan kaza vahdetini temin eylemek icap ediyordu.

8 Nisan 334 tarih ve 469 numaralı kanunla şer'îye mahkemeleri ilga ve vazifeleri o zamanki tabirle - mehakimi nizamıyeye devredilmek suretile vahdet esasına doğru en mühim adım atılmış oldu. Akalliyetler, kanunu medeninin neşrini müteakip lozan muahedenamesinin 42 inci maddesile kendilerine tanınan adlî haklardan vaz geçere' türk mahkemelerinin adaletine iltica eylediler. Böylece ahkâmı şahsiyeye müteallik mevadda kaza hakkını haiz olan istisnâ mahiyetteki teşekküller de ortadan kalkarak türk ölkesinde yaşayan vatandaş ecnebî, her şahıs tek bir esasa irca edilen adlî mahkemelerin hakkı kazasına tâbi oldu. Bir tablo halinde zapteylediğimiz kanunlar, teşkilâtın tedricî surette her an inkişaf

[1] Not: Faiz gibi

etmekte olan iktisadî ve içtimai şeraite tevfiik edilmesini hedef ittihaz eylemişlerdir.

Halen Türkiye Cümhuriyetinden 492 mahalde adliye teşkilâtı mevcuttur. Bu yerlerde, ağır ceza davalarını gören ve 22 si bir reis ile iki azadan mürekkep müstakil ağır ceza 62 si ağır ceza mevaddiyle beraber asliye mevadını da rüyet eden ve kezalik bir reis ile iki azadan teşekkül eden müret-tep ağır ceza ki cem'an 84 ağır ceza dairesi, 413 tek hakimle ve 23 toplu hakimlerle kurulan 436 asliye mahkemesi; 141 Sulh mahkemesi 16 ihtisas mahkemesi her sene adedi bir milyona yaklaşan hukuk ve ceza davalarını hal ve fasl etmektedirler. Bu mahkemelerin fevkinde kaza vahdetinin bir cüz'ü olan içtihat vahdetini ve kanunun her yerde tam olarak tatbikini temin ile mükellef temyiz mahkemesi vardır. Temyiz mahkemesi de teşkilâttaki tedricî tekâmülü takiben 4 daireden 10 daireye iblâğ edilmiş bulunmaktadır.

Adli teşkilâttaki ıslahatın diğer bir vecibesi de hakimlerin kıyafeti ve istiklâli mes'elesidir. Cümhuriyet devrinde bu vadide de çok mühim ıslahat yapılmıştır. 1924 senesinde hakimlerin ancak 10 da 4 ü mektep mezunu bulunuyordu. 931 senesinin nihayetinde bu nisbet 10 da 9 u tecavüz eylemiştir

926 Tarih ve 766 numaralı hakimler kanunu, hakimlerin intihap tarihi, tayin ve terfilerini müsbet esaslara dayatmak suretile ve meslekte istikrarı temin eylemek suretile hakimlerdeki istiklâl fikirlerinin kuvvet bulmasına hizmet eyledi.

Hakimlerin ve bütün adliye müntesiplerinin refahlarını temin yolunda türkiye milleti hiç bir fedakârlığı esirgemedi. % 300 e kadar artırılan maaşlar oldu.

Cümhuriyet adliyesi tahakkuk ettirmeğe azmeylediği ıslahat yolunda durmuş yahut yapılanlarla iktifa eylemiş değildir.

Memleketimizin ihtiyaçlarile cümhuriyet adliyesinin yüksek idealine uygun bir teşkilât vücude getirmek için iki sene denberi bilâ inkıta çalışmaktadır. Evvelâ teşkilât kanunlarının verimi ile adaletin ne suretle dağıtıldığını tetkik maksadile

vekâlette teşkil edilen bir mütehassıslar komisyonu aylarca bilâfasıla çalışmak suretile bütün mahkemelerin faaliyetini gösteren ihşai malûmatla müfettiş raporlarını tetkik ve bizzat müfettişlerden aldığı şifahi izahat üzerine vaziyeti tesbit eylemiştir. Bunu müteakıp İtalya, Fransa ve Almanya teşkilât kanunlarile bu teşkilâtları işleme tarzı hakkında yapılan mukayeseli tetkikler neticesinde hazırlanan müsvedde proje halinde tabı ve teksir ettirilerek bütün hâkimlerle avukatlara, hukuk müntesiplerine ve ilim müesseselerine, velhasıl adli teşkilâta alâka gösteren her vatandaşa dağıtılarak mütalea istenmiştir.

İlk proje, gelen mütaleanamerelerle birlikte Eskişehirde temyiz mahkemesi reislerile baro reislerinden de bazı mütehasıslardan mürekkep büyük bir komisyona tevdi edilmiş ve bu komisyon tarafından aylarca süren uzun müzakereler neticesinde hazırlanan «mahkemeler teşkilâtı kanunu» lâyihası elyevm meclisi alinin adliye encümeninde derdesti tetkik bulunmuştur.

Cumhuriyet adliyesi böyle mühim bir kanunun ihzarında çok demokratik ve iyi semere verici bir metot takip eylemiştir. Adli teşkilâttaki değişiklikleri bir tablo halinde irae için teşkilâta mütedair kanunları tarih sırasile tesbit edelim:

Adliye teşkilâtımızı yükselten kanunlar

A — Sivasta hukuk, şer'îye, ceza ve istida dairelerinden mürekkep muvakkat bir temyiz heyeti teşkiline dair 7 haziran 336 tarih ve 14 numaralı kanun.

B — Kazalarda bidayet mehakimi vazife ve salâhiyetini haiz olmak üzere münferit hakimliklere vilâyet ve livalarda bir reis ve iki azadan mürekkep istinaf mahkemelerinin teşkiline dair 30 haziran 337 tarih ve 117 numaralı kanun.

C — Heyeti ittihamiyelerin lâğvına dair olan 30 nisan 337 tarih ve 118 numaralı kanun.

D — Bir teşrinisani 339 tarih ve 367 numaralı salâhiyeti adliye kanunu.

E — Heyeti temyiziye merkezinin Eskişehirden nakline

ve teşkilâtın tevsiine dair 14 feşrinisani 339 tarih ve 371 numaralı kanun.

F — Hakimi müçtemiliğin iadesine dair olan 28 şubat 340 tarih ve 424 numaralı kanun.

G — 3 nisan 340 tarih ve 461 numaralı hâkimlik kisvesi kanunu.

H — Mehakimi şer'iyenin ilgasına dair olan 8 nisan 340 tarih ve 469 numaralı kanun.

İ — 20 mart 926 tarih ve 766 No. lu hâkimler kanunu.

J — Mahkemei temyiz teşkilâtının tevsiine dair olan 27 mayıs 926 tarih ve 834 numaralı kanun.

K — Ağırceza mahkemelerinin bir reis ve iki azadan terek-küp edeceğine dair 30 kânunuevvel 926 tarih ve 952 numaralı kanun.

L — İcra teşkilâtına dair iki mart 927 tarih ve 930 numaralı kanun.

M — Kazalarda hâkimi münferitli ceza ve hukuk mahkemeleri tesis edilebileceğine dair 927 tarih ve 981 numaralı kanun.

N — Sitajiyer hâkimlere dair 5 mart 927 tarih ve 982 numaralı kanun.

O — Temyiz mahkemesi teşkilâtına dair 11 nisan 928 tarih ve 1221 numaralı kanun.

P — Süvari mübaşirliği teşkilâtına ait 17 haziran 931 tarih ve 1724 numaralı kanun.

R — Temyiz teşkilâtının tevsiine dair 28 haziran 932 tarih ve 2020 numaralı kanun.

S — 3 mart 1926 tarih ve 766 numaralı hâkimler kanunun bazı maddelerine ilâveler yapılmasına dair olan 28 haziran 932 tarih ve 2024 numaralı kanun.

Hâkimlerin kisvesi

Cümhuriyet adliyesi sadece kanunlarını ve teşkilâtını baş-

tan başa değiştirmekle iktifa eylememiş kanunu tatbik edeceklerde yeni zihniyetin nemalanması ve kuvvet bulması hususuna da ehemmiyet atfeylemiştir.

Bu sahadaki faaliyet bir taraftan, aşağıda izah edildiği veçhile kültür merkezlerinin tesisi diğer taraftan bir metot dahilinde ilmî neşriyatın tamimi ve kanunların sureti tatbiki hakkında mdavelei efkrda bulunmak üzere zaman zaman müşavere heyetleri (kararlar heyeti) toplamak ve aynı maksatla konferanslar tertip edilmek suretile semereli neticeler vermiştir. İlm neşriyat serisi kanunların istinat eylediği nazarı prensipleri ihtiva eyleyen mühim eserlerle tatbikat noktasından faydabahş olan şerhlerin salâhiyettar kalemler tarafından tercümesi suretile iki yoldan idare edilmiş hukuku hususiye ve hukuku ammeye müteallik muhtelif eserler her mahkemeye iyi bir kütüphane kazandıracak şekilde tevzi edilmiştir.

(Adliye vekâleti tarafından neşredilen eserlerin listesi kısmı mahsusunda görülecektir.)

Hukuk teknik noktasından en iyi kanunlarla ve yeni bir zihniyetle mücehhez olan adliye mensuplarının muhtelif renk ve şekillerdeki kıyafetleri bu esash ıslahatla canlı birtezat teşkil ediyor, Hey'eti hkimenin hürmet telkin etmesi icap eden vaziyeti ile mütenasip olmayan bir manzara arz ediyordu.

Cümhuriyet adliyesinin drendiş vekâleti bittabi bu vaziyeti idame ettiremezdi.

Muhtelif Avrupa devletlerindeki hakim kıyafetleri tetkik edilerek 3 Nisan 340 tarihli kanunla kabul edilen yeni kisve cümhuriyet hakimlerine, vekarlarına uygun bir kıyafet kazandırmıştır.

Kadın hâkimler

İslam hukukuna göre erkeğin arzu eylediği müddetçe devam edebilen aile birliğinde, türk kanunu medenisile, kadına verilen mümtaz mevki aşağıda etraflı surette izah edilecektir.

Ancak, bu derece ehemmiyetle kayda şayan diğer bir hususiyet te kadınların cümhuriyet adliyesinde hakimlik mevkiine kadar çıkabilmiş olmalarıdır.

Medenî hukuk sahasında erkeklerle müsavi muamele görün kadınlara bu suretle kendilerinin ve erkeklerin şeref, haysiyet ve serbestilerini korumak, verecekleri hükümlerle içtimâî nizama ve aile hayatına veche vermek gibi çok mühim vazifeler tevdi edilmiş bulunmaktadır.

Cümhuriyet adliyesinde halen 13 hanım bilfiil hakimlik mevkiinde çalışmaktadır.

Ceza, hukuk, ticaret ve sulh mahkemeleriyle müddeiummiliyetlerde bulunan bu hanımlar inkılâbın kendilerine tanıdığı bu mümtaz vaziyeti müdrik olarak vazife görmektedirler.

Miktarı bir ikiyi geçmemekle beraber vekâlet devairinde idarî işlerde istihdam edilen hanımların mesailerinden de iyi neticeler alınmıştır.

Kadınların hukukî ilimlere gösterdikleri alâka da dikkate şayandır.

Ankara hukuk fakültesinde (62) ve İstanbul üniversitesinde de buna yakın miktarda hanım hukuk tahsili yapmaktadır.

Bu güne kadar yalnız Ankara hukukundan 14 hanıma hukuk fakültesi mezuniyet diploması verilmiştir. İstanbul hukuk fakültesinden bu güne kadar neş'et eden hanımlar bu yekûndan hariçtir.

Adliye vekâleti tarafından tabettirilen eserler

Cümhuriyet adliyesinin neşriyat şubesince tabettirilen hukukî eserlerin başlıcaları şunlardır:

Adliye ceridesi

Türk ceza kanunu

Ceza kanunu şerhi cilt : 4

Ceza muhakemeleri usulü kanunu

Hukuk usulü muhakemeleri kanunu

Ceza muhakemeleri usulü kanunu talimatnamesi

Kanunu medenî

Kanunu medenî şerhi (Kürti) 2 cilt

» » » (Rosel) 3 »

Borçlar kanunu

Borçlar kanunu şerhi (Rosel) 1 »

» » » (Marten)2 »

» » nazariyeleri

Ticaret kanunu

Deniz ticareti kanunu

Bozkurt — Lötüs davası hakkında mukayeseli tetkikler

Vekâletçe yapılan Tamimler mecmuası

Kanunlar mecmuası 2 cilt

İcra ve iflâs kanunu

Yeni icra ve iflâs kanunu

İcra ve iflâs kanunu şerhi

İcra ve iflâs kanunu talimatnamesi

Kararlar heyeti mütaleaları

Hukuku düvel (Karl sitrüp)

Hukukü hususiyei düvel (Debustamente)

Temyiz kararları mecmuası

Hâkimler kanunu

Memurin kanunu

CEZA İŞLERİ

Ceza kanunu :

Mutlakiyet ve meşrutiyet devrinde 1810 tarihli Fransız

ceza kanunundan iktibas olunan 1274 tarihli ceza kanunu mer'i idi. Bu kanun zaman zaman muhtelif tadiller görmek suretile aslı hüvviyetini kaybetmiş ve birbirine uymıyan hükümlerle bir garibe halini almıştır. Zaten aslından mutlakiyet saltanatını takviye edecek müeyyideler alınmış amme ve memleket hukukuna taallûk eden kısımları pek basit veya meskût bir halde bırakılmıştır. İhtiva ettiği umumî kaideler, cezaların nevileriyle taksimatı ve bilhassa kabul ettiği mücazat usulü asrımız medeniyetile kabili telif olmayacak şekilde eski nazariyelere dayanıyordu. Bu suretile ilmî kıymetten tamamen mahrum kalmış olan bu kanun halkın hukukunu ve memleketin yüksek menfaatlerini temin edebilmekten pek uzak bulunuyordu.

Cümhuriyet idaresile pek feyizli inkişafılara mazhar olan memleketimizin ihtiyaçları, saltanat ve mutlakiyet devirlerinden kalan bu kanun ile tatmin edilemeyeceği şüphesiz idi. Bundan dolayı İtalyan ceza kanunu esas tutularak ilmî bir heyet tarafından memleketimizin ihtiyaç ve hususiyetleri göz önüne alınmak suretile hazırlanan Türk ceza kanunu lâyihası 1 mart 926 tarihinde yüksek meclisce kabul edilerek 1 temmuz 926 tarihinde mer'iyete girdi. Bundan sonra Lozan akitnamesinin 100 üncü maddesinin 5 numaralı fıkrası mucibince iltihakını müteahhit bulunduğumuz kadın, çocuk ticaretinin men'i hakkındaki muhtelif tarihli beynelmilel mukavelelerle 20 nisan 926 tarihinde Cenevrede aktolunan iltihakımız tensip edilen sahte para imalinin men'ine dair olan mukavelename hükümlerine göre kanunun bu suçlara müteallik hükümlerin ve bunlardan başka kanunun 6 senelik tatbikatında görülen bazı eksikliklerin tamamlanarak hazırlanan 48 maddelik kanun lâyihası Büyük Millet Meclisince kabul edilerek bu gün tatbik edilmekte bulunmuştur.

Matbuat kanunu

Matbuatın vazifesi, memleketin ihtiyaçlarını anlıyarak bu hususta umumî efkârı temsil ve tenvir etmektir. Medenî devletlerin içtimaî ve siyasî hayatında matbuatın oynadığı rolün

kudret ve nüfuzu bu günkü kadar hiç bir zaman kendini his ettirmemiştir. Matbuat, memleketin ihtiyaçlarına muvafık olmayan icraatı tashih ve hüsnü istimal edilmeyen iktidarların

memleketin selâmet ve menfaatleriyle telif edilecek bir şekilde kullanılmasını temin edecek en iyi vasıtalarından biridir. Başka devletlerde yeni yeni ihtiyaçları karşılamak üzere çıkarılan kanunlara mukabil memleketimizde mer'î olan ve o zamanki idarelerin ihtiyaçlarına göre tanzim edilmiş bulunan 26 temmuz 1325 tarihli matbuat kanununun cümhuriyet idaresinin, ve memleketimizin mazhar olduğu mes'ut inkılâbın, ihtiyaçlarını tatmin edememekte olduğu ve memleketin selâmeti için

sıkı müeyyidelere tabi tutulması lâzımgelen bir takım hâdiseleri şümul ve çerçevesi haricinde bıraktığı tahakkuk etmiş Matbuata kanun dairesinde serbestlik veren teşkilâtı esasiye kanununun da işaret ettiği veçhile matbuatın kendisinden beklenen yüksek vazifelerin hakkile ifa edebilmesi: matbuatın salâhiyet ve mes'uliyetini tayin ve tahdit eden bir kanunun vücuduna vabeste idi.

Bu ihtiyaç sevki iledir ki matbuat için icap eden teminat ve müeyyidelerin ihtiva etmek üzere hazırlanan matbuat kanunu lâyihası Büyük Millet Meclisinde kabul olunarak 8-8-933 tarihinde tatbik sahasına girmiştir.

Ceza muhakemeleri usulü kanunu

1679 tarihinde Fransız ceza usulü kanunundan iktibas edilip muhtelif zamanlarda bir çok tadillere ugrayan ceza muhakemeleri usulü kanunu eskiliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin dayandığı pirenslere uygun bulunmaması ve neşredilen adlî kanunla ve bilhassa Türk ceza kanunu ile ahenkdar olmaması itibarile mütehassıslardan teşekkül eden bir komisyon tarafından Avrupa devletleri kanunlarının en mükemmeli olan Alman ceza muhakemeleri usulü kanunu mehz tutularak memleketimizin hususiyet ve ihtiyaçlarına göre hazırlanan lâyiha Büyük Millet meclisince kabul edilerek 929 senesi Ağustosunun 20 sinde tatbik sahasına girmiştir.

Bu kanunda esas itibariyle takip edilen gaye takip ve müdafaa hakkını mütevazın bulundurmak ve adalet pirenşip-lerini ihlâl etmemek şartıyla davaların azamî sür'at ve sadelikte görölmesini ve hak otoritesinin haksızlığa karşı tarsin ve takviyesini temin etmek olmuştur. Ve yine bu kanunda Türk inkılâbının en mühimlerinden biri olan din inkılâbı göz önünde tutularak eski hukuk üslûp ve ıstılahları imkân elverdiği derecede terk olunarak Türk üslûp ve ıstılahları kullanılmıştır.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE TAKDİM KILINAN KANUN LÂYİHALARI Ceza muhakemeleri usulü kanun lâyihası

20 Ağustos 929 tarihinden beri mer'i bulunan ceza muhakemeleri usulü kanunu mahkemelerimiz tarafından muvaffakiyetle tatbik edilmektedir. Esası Almanyadan alınan bu kanunun memleketimizde tatbik edilmeğe başladığı ilk zamanlarda tesadüf edilen güçlükler yavaş yavaş bertaraf olmaktadır. Bu kanunun daha iyi tatbik edilebilmesini temin etmek için lüzum görülen değişiklikleri havi 50 maddelik kanun lâyihası meclisi Aliye takdim edilmiş bulunmaktadır. Bu tadilât meyanında mahiyetleri itibariyle müstacelen tahkik edilmesi lâzım gelen cürmü meşhut vakalarında cümhuriyet Müddeiumumilerinin salâhiyetleri tevsik edilmiş bulunmaktadır. Layihada, vaka mahallinde cümhuriyet M. U. leri tarafından yapılan tahkikatın, ilk tabkikatta tekrar edilmemesi esası kabul edildiği gibi, bu gün filen mevcut olmayan karar hakimliği teşkilâtı da kaldırılmıştır. Layihanın kanuniyet kesbetmesi halinde ilk tahkikata lüzum görölmeyen hallerde cümhuriyet müddeiumumileri hazırlık tahkikatını havi dosyayı karar hakimi sıfatiyle hukuku amme davasının açılması için bir karar vermek üzere müstantiklere tevdi etmek mecburiyetinden kurtularak tahkikat evrakını bir iddianame ile doğrudan doğruya salâhiyetli mahkemeye vererek hukuku amme davasını açabileceklerdir. Bu şeklin kabulüyle sür'at noktai nazarından temin edilecek faide meydandadır. Buna mukabil karar hakimliği namiyle ayrıca bir müessesemiz bulunmadığı için filen hiç bir şey değişmemektedir. Layihanın diğer hü-

kümlerine de sırf tatbikî noktai nazarından bazı değişiklikleri ihtiva etmektedir.

Bu değişikliklerde kanunlarımızın prensiplerini muhafazaya ve tadilin fer'î ve tatbikî cihetlere münhasır kalmasına azamî derecede dikkat edilmiştir.

1 — Sulh hakimlerinin tatbik edecekleri tahkikat usulü hakkında ceza muhakemeleri usulü kanununa müzeyyel kanun lâyihası.

2 — Ceza istinafı hakkında ceza muhakemeleri usulü kanununa müzeyyel kanun lâyihası.

Adliye teşkilâtı kanunu lâyihası icaplarından olmak üzere ilk mahkeme bulunmayan kazalardaki sulh hakimlerinin tâbi olacakları usul ile istinaf ceza mahkemelerinin tâbi olacakları usul hakkında iki kanun lâyihası hazırlanmış ve meclisi âliye takdim edilmek üzere bulunmuştur.

Adliye sicili kanun lâyihası

Memleketin asayişini korumak, cemiyet için tehlikeli kimseleri tanımağa ve onların hareketlerini daima nezaret altında bulundurmağa vabestedir.

Hudutları geniş olan memleketin her hangi bir yerinde temayülî ve itiyadî mücrim oldukları ve cürüm işlemeği kendilerine iş edindikleri müteaddit mahkeme ilâmlariyle sabit olan şahısların bu halleri memleketin bir çok yerlerine meçhul kalmaktadır; Cemiyetlerin bu günkü mu'dil şekilleri ve mücrimlerin kendilerini ve geçmişteki hallerini saklamak için türlü türlü hile ve çarelere tevessül ettikleri bir zamanda asayişini korumak için sicilli adlî kanununu kabul ederek memlekette dikkat ve ihtimamla tatbikinden başka çare görülememiştir, böyle mübrem bir ihtiyacı bir anevvel temin etmek içindirki bu kanun lâyihası tanzim edilerek meclisi âliye takdim edilmiş bulunmaktadır.

Cümhuriyet rejimini koruma kanunu lâyihası

Tabiî hallere mahsus olan kanunların kâfi gelmediği bazı

istisnâî hallerde tatbik edilmek üzere ihzar edilen bu kanun lâiyhası Büyük Millet Meclisine takdim edilmiştir.

Memleketimizin yakın maziye taallûk eden tarihi göz önüne alınarak devletin siyasi bünyesine cemiyetin işlenmiş an'anevî müesseselerine, mütekâmil adlî esaslarına karşı vaki olan hareketleri hemen söndürmek için böyle bir kanuna lüzum görülmüş ve aşikâr olan ehemmiyetlerine mebni bu gibi hâdiselere müteallik davaların tahkik ve muhakemeleri salâhiyeti de mahdud bir kaç merkeze tevdi edilmiştir.

Lâyihanın çerçevesine giren suçların tahkik ve muhakemesine salâhiyetli olan mahkemeler, hukukî teminatlar mahfuz kalmak şartile bazı usulî bağlardan varestede tutulmuş ve geniş salâhiyetlerle teçhiz edilmiştir.

Seferberlikte askerî şahısların tâbi oldukları kanun lâiyhası

Vatanı müdafaa için hudutlara koşanların geride bıraktıkları aileleriyle mallarını hususî bazı hükümlerle muhafaza ve himaye etmekteki lüzum ve zaruret meydandadır.

Bu sebeple hukuk ve ceza işleri müdiriyetlerinin iştiraki mesaisile vücade gelen kanun lâiyhası da Meclisi Âlinin tetkik ve tasdikına arz edilmiştir.

Ceza muhakemelerile Müddei umumîlik ve istintak daireleri kalem muamelelerine mahsus talimatname :

Mahkemelerin iyi işliyebilmesi için çalışmağa yarayan vasıtaların iyi olması şarttır. Bu vasıtaların başında kalem muameleleri gelir. Defterlerin bir çeşit ve kayıtların muntazam olması kalem muamelâtının ruhunu teşkil eder. Kayıt muamelelerine itimat olunabilen, eşhas ve eşhası itibarile muntazam bir kalem dairesinden mahrum olan mahkemelerin hâkimleri ne kadar muktedir olursa olsun bütün hüsnü niyetlerine rağmen tevzii adalet hususundaki vazifelerini lââyıkile ifa edebilecekleri iddia olunamaz.

Usul kanununun dava ve tahkikat ve duruşma hükümleri C. M. U. lerile hâkimler tarafından tatbik olunmaktadır.

Fakat bu muamelelerin tesbiti ve her türlü tehlikei ziya'dan masun olacak bir şekilde muhafazası vazifesi kalem heyetlerine mevdu bulunmaktadır ki bu vazifenin ehemmiyeti daha az mühim değildir.

Yapılan teftişlerle anlaşılmıştır ki bir mahkemenin muameleleri birbirine benzememekte idi.

Her mahkemeden çıkan celpname, ihzar, tevkif ve ilâahir varakaları diğer mahkemelerinkilere uymamakta idi.

Bu benzememek en esaslı ve bir örnek olması lâzımgelen kayıt defterlerinde görüldüğü gibi bir mahkemede tutulan defterlerin adedile diğer bir mahkemede tutulan defterlerin adetleri arasındaki farklarda göze çarpmakta idi.

Ceza adaleti namına devamı caiz görülmeyen bu teşettüte, ihzar olunup C. M. U. liklerine ve sair adliye dairelerine tevzi olunan mufassal bir talimatname ile nihayet verilmiş bulunmaktadır. Bu talimatnamenin muhtelif adliye daireleri kalem muamelelerinde riayet edilmesi lâzımgelen kayıt ve dosya muamelelerinden başlayarak C. M. U. likleri ve istintak daireleriyle mahkeme muamelelerini, ceza muhakemeleri usulü kanununun tatbikatta daima tesadüf edilen müşkül noktalarının izahını ve kanunî evrak nümunelerini ihtiva etmektedir.

Bu suretle cümhuriyet adliyesinin muhtelif daireleri arasındaki muamelelerde bir örneklik ve besatet temin edilerek mesai intizam altına alınmış bulunmaktadır.

Hapishane işleri

1 — Hapishaneler idaresi, dahiliyeye merbut iken, cezaları tatbik ve infazın adlî bir vazife olduğu umum cezacılarca kabul edildiği içindir ki 929 senesinde her medenî ve müterakki memlekette olduğu gibi adliyeye raptedilmiş ve bu suretle ceza sahasında istikbalde memleket için ve mücrimler hakkında hayırlı semereler doğurabilecek olan mühim bir ıslahat vücuda getirilmiştir. Adliye vekâleti, hapishaneler kendi idaresine tevdi edildiği günden beri hapishaneleri hakikî bir

ıslah müessesesi haline getirmek için tetkikat ve faaliyetten bir an hali kalmamış ve Avrupa devletlerinin hapisaneler teşkilât ve nizamnamelerini tetkik ettirerek ahiren neşrolunan ve en son ve en ilmi usulleri ve teşkilâtı ihtiva eden İtalya hapisaneleri nizamnamesini nümune tutarak bir hapisaneler nizamname layihası vücuda getirmiştir. Bu nizamname layihası program ittihaz edilerek memleketimizde tedricen tatbiki halinde bizdeki hapisanelerde gerek idare gerek teşkilât itibariyle diğer devletlerin ceza müesseselerinden geri kalmıyacak ve hapisanelere giren mücrimleri çalıştırmak, ahlâklarını ıslah eylemek ve onlara san'at öğretmek imkânı hasıl olacaktır.

2 — Hapishane ve tevkifhanelerin sureti idaresi hakkında 26-6-930 tarihinde 1721 No. ile bir kanun neşir edilmiştir, bu kanun dahi bazı yenilikler vücuda getirmek itibariyle hapisaneler idaresinin ıslahına doğru mühim bir adım telâkki olunabilir.

Evvelce hapisane müdürleri mahallerince tayin edilmekte ve bu usul bir çok mahzurlar tevhit etmekte idi. Bu kanun müdürleri ve sair hapisane memurlarını tayin selâhiyetini vekâlete vermiş ve bu suretle mühim hapisanelerin başına liyakatli memurlar getirmek imkânı elde edilmiştir.

3 — Hapisanelerdeki hasta ve müteverrim mahkûmları kapalı ve rutubetli ve pis havalı yerlerde tedricî ve fakat muhakkak bir ölümden kurtarmak için tedbirler düşünülmüş ve diğer memleketlerde olduğu gibi münasip bir odada serbest hapisane tesisi muvafık görülerek bunun için marmara havzasında elyevm boş olan Emirali adasının hapisaneler idaresine verilmesi için teşebbüsatta bulunulmuştur.

4 — Toprağı adam ile adamı toprak ile ıslah etmelidir, Hakikatı göz önünde tutularak diğer memleketlerde olduğu gibi mahkûmlara ziraî işler yaptırılması ve koloni agrikoller tesisi tasavvur edilmekte ve bu müesseseler hakkında tetkikat icra kılınmaktadır.

5 — Hapisanelerdeki bu günkü feci izdihama nihayet vermek ve memleketimizde asli zihniyetin icap ettirdiği şeraiti

haiz yeni hapisaneler vücuda getirmek için bir milyon lira tahsisat verilmiş ve ceza nazariyatında olduğu kadar ceza müesseseleri teşkilâtında da medenî devletlerin en ön safında gelen italya'da hapisane pilânları getirtilmiştir. Yakında bu pilânlar mucibince yeni hapisaneler inşaatına başlanılacaktır.

6 — 20 Yaşından aşağı olan genç mahkûmların hapisanelerde sıhhat ve ahlâklarının bozulmasına meydan vermemek için onları fabrikalarda çalıştırmak muvafık görülmüş ve bu hususta İktisat vekâleti nezdinde teşebbüsât yapılmıştır.

7 — Ankarada Cebecide yeni bir hapisane inşa edilmiş ve bu hapisane derununda bir matbaa, mürettiphane bir de mücellithane tesis edilmiştir. Matbaada her nevi kitap tab'ı ve teclit edilmektedir. Bu işler haricinde getirilen işler mütahassıs bir matbaa şefinin idaresi altında kâmil mahkûmlar tarafından yapılmaktadır. Hapisanede matbaacılık, müretteplik ve mücellitlik öğrenen ve ceza müddetlerini ikmal ile tahliye edilen bazı mahkûmlar Ankaradaki bazı matbaalarda dolgun yevmiyelerle çalışmaktadırlar.

8 — Hapishanede iş yurtları tesisi için mütedavil sermaye verilmiş ve bu sermaye ile bazı hapishanelerde imalâthaneler vücuda getirilerek mahkûmlar çalıştırılmaktadır.

9 — Yozgatta yeni bir hapisane inşa edilmiş ve bazı aksamı tamamlanmak üzere bulunmuştur. Aksaray'da da yeni bir hapisane inşasına başlanılmış ve ikmâl edilmek üzere bulunmuştur.

10 — Hapisanelerdeki fevkalâde izdiham dolayisile Nevşehir, Ürgüp, Arapsun, ve havalisindeki bazı büyük binalardan istifade edilmesi düşünülmüş ve bu binaların hapisaneye çevrilmesi için icap eden muamele ikmâl edilerek tamir ve tadillerinin icrası Maliye vekâletine yazılmıştır.

11 — Yine izdihamı hafifletmek için Tokat'ta kâin ve evkafa ait taş hanın hapisane itti hazı münasip görülmüş ve heyeti vekileden mezkûr hanın evkaftan satın alınması için karar alınmıştır.

12 — Edirne'de yanık kışla namıyla maruf olan büyük kışlanın hapisaneye çevrilmesine karar verilmiş ve tamiri münakasa ile müteahhide ihâle edilmiştir. İnşaat devam etmektedir.

HUKUK İŞLERİ

Tarihlerimizin kaydetmediği örneksiz büyük zaferin neticesini Devletlere tasdik ettiren Lozan muahedesinin 8 inci maddesile Devlet hakkındaki muasır telâkkiye ve amme hukuku mebadisine doğrudan doğruya mübayin olan kapitülasyonlar kayıt ve şartsız olarak kaldırılmakla adlî istiklâlimiz temin edilmiş bulunuyordu.

Kapitülasyonların kaldırılmasından sonra Beynelmilel sahada Türk milletine mutlak surette tanınmış müsavatin ve türk adli yesinin kudret ve ehliyetine emanet edilmiş olan adlî istiklâlin iyi bir surette kullanılması, dinî esaslara dayanan ve ihtiyaçlarımıza uymayan kanunların yerine hukuk ilminin son nazariye ve düsturlarına ve memleket ihtiyaçlarına uygun kanunlar yapmak ve bu kanunları iyi bir surette tatbik edebilmek için teşkilâtı bu maksatları temin edebilecek şekilde kurmak adliyeye düşen en mühim bir vazife idi. Lozan muahedesinin meriyetinden bir müddet sonra adliye vekâleti, hukuk ilminin son nazariye ve düsturlarına uygun medenî, içtimaî, iktisadî hayatımızı tanzim ve tensik edecek kanunu medenî, borçlar, ticaret kanunu hukuk usulü muhakemeleri icra ve iflâs kanunları gibi yeni kanunları mevzuatımıza ithal etmek suretile büyük adlî ıslahata kökünden girmiş bulunuyordu.

Kanunu medenî

1926 Tarihine kadar hususî münasebetlerin her kısmında kabili tatbik olmak üzere müdevven bir kanun yoktu. 1293 tarihinde vücuda getirilen mecelle yalnız muamelâta dair hükümleri muhtevi olup şahıs, aile, miras hukuku fıkıh hükümlerine tevfikkan hallolunuyordu :

Hususî ve içtimaî, iktisadî münasebetleri tamamen karşılamak ve tatmin etmekten mahrum bulunan ve dinî eserlerden mülhem bulunan mecelle aynı zamanda bidayeten cemile suretile başlayan kapitülasyonun ve mezhebî imtiyazların da devamına amil ve saik oluyordu.

Şu suretle hiç bir vergiye tâbi olmadan ecnebler ve ecnebi şirketleri her türlü ticaret ve san'ati memleketimizde yapabildikleri halde mahallî kazadan müstesna tutularak konsoloshanelerin mahkemelerine tâbi bulunuyorlardı ve türklerle ecnebler arasındaki davalar ecnebi aza ve tercüman huzuriyle teşekkül eden mahkemelerde ve akalliyetlerin de şahsî, miras aile hukukuna mütedair işleri mensup oldukları cemaatin reisi ruhanileri tarafından kendi âdet ve an'anelerine göre rü'yet ediliyordu.

Zamanın ihtiyacına uygun medenî kanun tanzimindeki şiddetli ihtiyacı önlemek üzere meşrutiyetten sonra muhtelif komisyonlar teşkil edilmiş ve bu meyanda bir hukuku âile kararnamesi vücuda getirilerek Haziran 1335 tarihinde muvakkaten meriyete konulmuş ve akalliyetlere dair hükümlerle bunların şahıs, âile, ve miras hukukuna mütedair işlerinin de adliye mahkemelerinde görülmesi esası kabul edilmiş iken az bir zaman sonra meriyetten kaldırılarak yine şahıs, âile ve miras hukukunun, dinî hükümlere tevfikân şer'îye mahkemelerinde rü'yete deva medilmişti.

İçtimai hayatımızın nazımı olan ve yalnız ondan mülhem bulunması icap eden müdevven bir kanunu medeniden Türkiye Cümhuriyetinin mahrum kalması ne asrı hazır medeniyeti icaplarıyla ne de Türk inkılâbının istilzam eylediği mana ve mefhum ile kabili telif değildir.

Cümhuriyet, Türk adaletinin iptidai vaziyetten kurtarılmasını ve 20 nci asır medeniyetin icaplarına muvafık yeni bir Türk kanunu medenisinin sür'atle vücade getirilmesini zarurî kılmıştır.

Bu maksatla İsviçrede 1907 senesinde tanzim olunan 1912 senesinde meriyete giren ve elyevm mütemeddin memleketlerde mer'î medenî kanunların en mütekâmili olan İsviçre kanunu mehzaz ittihaz edilerek memleketimizin tanınmış hukuk âlimlerinden mürekkep bir komisyon tarafından hazırlanan kanunun medenî lâyihası vücade getirilmiş ve 20 Nisan 1926 tarihinde Büyük millet Meclisince kabul edilerek 26 Nisan 1926

tarihinde neşrolunmuş ve 4 Teşrinievvel 926 tarihinde meriyete girmiştir.

Şu suretle 1300 sene evvelki bir cemiyet ihtiyacının ifadesi demek olan din esaslarından mülhem bulunan dar ve iptidai hukuk esasları ortadan kaldırılmış yerine medenî ve içtimai, iktisadî hayatımızda 20 nci asrın icabatına uygun hukuk ilminin son nazariye ve düsturlarına uygun bir kanun konmuştur.

Tarih, Türklerin içtimai hayatında kadının pek yüksek bir mevki haiz olduğunu tesbit etmektedir. Türklerin son zamanlarda millî âdet ve an'anelerini terk ederek dinî esaslara dayanan hükümlere ve bu hükümlerin mer'i oldukları muhitlerin âdet ve an'anelerine uymaları neticesi olarak kadın yavaş yavaş eski mevkiini gaip etmiş ve filen değil ise bile tâbi oldukları aile hukuku itibariyle erkeğin istibdat ve esareti altına girmiştir. Kanunu medenimiz şahsî, aile, miras hukukuna mütedair hükümleriyle kadına ailede lâayık olduğu mevki vermiş ve mirasa nailiyette müsavâtı korumak suretile Türk kadınına hukukunu iade etmiştir. Kanunu medenî, şahıs, aile, miras haklarından başka gayri menkul mülkiyeti, mülkiyetin gayri aynî haklar, zilyetlik ve tapu sicilline mütedair hükümleri ihtiva etmek itibariyle bu tarihe kadar müteferrik kanun hükümlerine tâbi olan gayri menkul tasarrufu muasır ihtiyaca uydurulmuş ve sağlam esaslara bağlanarak tasarruf hakkı ehemmiyetle münasip bir surette korunmuştur.

Bunlardan başka Türk kanunu medenisi eski hükümlere göre kapalı olan içtihat kapılarını açarak fikirlere tam bir serbestî bahşetmiştir. Eski hükümlere göre maziye ait örnekler içinde mahsur kalmağa mahkûm olan hâkim yeni hadiseler karşısında ihtiyaçları göz önüne alarak serbestçe düşünebilecek ve kanunun sakit kaldığı hallerde vazı' kanun gibi içtihat edecektir. Bu feyizli hükmün Türk içtimaiyatı ve hukuku bakımından ne kadar yüksek ve terakki ve tealiye ne kadar müsait bir hüküm olduğunu kayıt ve böyle bir inkılâbı tevzi etmemek elden gelmez.

Eski hükümlere göre iki şahidin davaya mutabık olarak

şahadetleri hüküm için kâfi ve hakim bu şahadetle hüküm vermeğe mecbur idi. Kanunu medenî hakimi, şahitlerin adedi ne olursa olsun bunların şahadetini serbestçe takdir ederek hükmünü onların şahadetlerinden ziyade samimî kanaatına istinat ettirmeğe mecbur tutmaktadır. Bu hükmün hak ve adalet namına ne kadar kuvvetli bir müeyyide olduğu meydandadır.

Kanunu medenî sui istimal edilen hakları da himaye etmemektedir. Bu kaidelerin temin ettikleri içtimâî faidelerin memleketimizin refah ve saadeti için birer abide değerinde olduğuna şüphe yoktur.

Türk medenî kanununun muasır medenî kanunlar arasındaki yüksek kıymeti Lozan muahedenamesinin 42 inci maddesi, Türkiyede müslüman olmayan akalliyetlere şahsî hükümlere ve aile ve miras hukukuna ait işlerin kendi örf ve âdetlerine göre halledebilmelerine dair olan hükümlerinden ayrı ayrı mahzarlarla hükûmetimize müracaat ederek vaz geçmelerini intaç eden ve şu suretle Lozan muahedenamesinin kaldıramadığı ve devlet mefhumile uyuşması imkânsız bulunan hukukî muhtariyetin de kaldırılmasını hazırlamak suretile içtimâî ve millî vahdete münafi halleri ortadan kaldırmış bulunuyor idi.

Borçlar kanunu

Tasarruf muameleleri mecelle hükümlerine tevfiikan hal ve faslolunmakta idi. Halbuki mecelle, memleketimizin inkişaf ve ihtiyacatını hiç bir veçhile ifade ve tatmin edemiyordu. Çünkü 1851 maddeden tatbik edilebilen 200, 300 maddesinden maadası halkın hukukî münasebatını idareden pek uzak bulunuyordu. Bu hale nihayet verilmek üzere muasır medeniyetin en yüksek hukukî eserlerinden biri olan İsviçrenin (Kode des obligasyonu) mehzaz ittihaz edilerek ticarî muameleler hariç olmak ve medenî muameleleri ihtiva etmek üzere ilim ve ihtisas erbabı tarafından borçlar kanunu lâyhası vücuda getirilmiştir.

Memleketimizin medenî ihtiyaçlarını temine ve halkın hukukî münasebetlerini tanzime kâfi görülen borçlar kanunu lâyihası 6 Nisan 1926 tarihinde neşredilmiş ve 4 Teşrinievvel 926 tarihinde de meriyet mevkiine girmiştir.

Emlâk ve Eytam bankası kanunu

Hayattan çekilen vatandaşların Türk camiasına emanet bıraktıkları öksüzlerin haklarını korumak çarelerini hassasiyetle göz önünde bulunduran Cumhuriyet idaresi 3 Haziran 1926 tarihli kanunla emlâk ve eytam bankasını kurdu.

Eytam sandıklarının Cumhuriyet idaresine kadar sürüp gelmiş hesaplarını teftiştten geçirdikten ve tasfiye ettikten sonra paralarını öksüzler hesabına ve menfaatine işletecek olan emlâk ve eytam bankasına % 7 faiz temin olunmak suretile yatırılarak bu zamana kadar mühmel bırakılan öksüzlerin hakları korundu.

Evlenme talimatnamesi

Medenî kanunumuzun kabul ettiği esaslara göre evlenme akdinin belediye dairelerinde veya ihtiyar heyetinin toplandığı yerlerde alenen yapılması hakkında Eylül 1926 tarihinde evlenme talimatnamesi yapılmıştır.

Tapu sicili nizamnamesi

Kanunu medeninin 910 uncu maddesine tevfikân tapu sicillerinin numuneleri ve nasıl tutulacağı hakkında nizamname yapılmış ve nizamnamede mülkiyet hakkının tevsiki ve gayri menkul mükellefiyetlerinin ve irtifak haklarının tescil tarzları gösterilmek suretile gayri menkulün tasarrufunun kayıt ve tescil suretleri sağlam esaslara bağlanmıştır.

Velâyet, vesayet miras hukukuna müteallik hükümlerin tatbikına ait nizamname

Velâyet, vesayet, miras hukukuna mütedair kanunu medenî hükümlerinin tatbik suretini gösterir nizamname, tali-

matname ve formüllerle vasilerin ve vesayet makamiyle mürakabe merciinin küçük, mahcur, ve gaiplerin haklarını ne suretle koruyacakları ve vasi işe başlatıldığı zaman küçük ve mahcurun mallarının defteri yapılması ve vasi tarafından vesikaya müsteniden her sene hesap vermesi ve bu hesapların ve vasinin muamelâtının vesayet makamı tarafından küçüğün ve mahcurun hukukunun ziyana meydan veremeyecek surette mürakabesi ve küçüğün, gaibin paralarının emlâk ve eytam bankasına konularak tenmiyesi ve küçüğün meslekî, bedenî, terbiyesine vasiler tarafından itina edilmesi ve bu cihetlerin hâkim tarafından mürakabe olunması ve muavenete muhtaç ferdin çocuklar ve malûllerin aile nezdine ve müesseselere yerleştirilmeleri gibi yetim, çocukların, hacır altına alınanların vaziyetleri düşünülmüş, hakları korunmuş ve bu işin icra tarzı talimatname formüllerle ihtiyaca uygun bir surette tanzim ve ıslah olunmuştur.

Ticaret kanunu

18 inci asra gelinceye kadar Türkiyede ticaret hukukuna müteallik hükümler mevcut olmayıp medenî muamelelerde olduğu gibi ticarî işler de dinî esaslara göre hallolunuyordu.

1267 tarihinde Fransıyanın 1804 tarihli ticaret kanunundan mülğa ticaret kanunu iktibas edilmiş ve 1276 tarihinde 1 zeyil ve 1278 tarihinde 1 usulü muhakemei ticaret nizamnamesi ve iflâs muamelâtına dair 9 Ağustos 321 tarihli ve siğorta muamelâtına dair 12 Şubat 322 tarihli zeyiller yapılmıştı.

Kanunumuzun mehazi olan fransız ticaret kanununda bir çok esaslı değişiklikler yapıldığı halde bunlar kanunumuza alınmamıştı. Medenî hadiseler arasında en çok değişikliklere maruz olan ticaret işleri bir asrı mütecaviz bir zaman evvelki kanun hükümleri yeni yeni ihtiyaçları önleyemiyordu. Ticaret kanununda meskût olan noktalar mecelle hükümlerine tevfiikan hallediliyor ve ticaret işlerinde bir taraftan garp

hukukundan iktibas edilmiş ticaret kanununda sarahat olmayan hususlarda din esaslarına dayanan mecellenin tatbik edilmesi ticaret işlerinin inkişafına mani oluyordu. İşte bu zaruret ve saikler altında meşrutiyetin ilânından sonra bir ticaret kanunu lâyihası ihzarına teşebbüs edildi. Fakat cümhuriyet devrine kadar bu teşebbüs meydana çıkarılamadı. Cümhuriyet idaresi 1926 senesinde en müttekâmil medenî memleket kanunlarında ve bilhassa Alman ve İtalya müdevvenatının tetkiki suretile emniyet ve süra't noktai nazarından en son ve yeni müeyyidelerle tarsin ve takviye edilmiş olan ticaret kanunu lâyihasını memleketimizin tanınmış hukuk alimlerinden müteşekkil bir komisyona hazırlattı memleketin ticarî ihtiyaçlarını tamamen tatmin edebilecek yeni hukukî prensiplere müstenit işbu kanun layihası 29 mayıs 1926 tarihinde büyük millet meclisince kabul edilerek 20,28-6-1926 tarihinde neşredilmiş ve 4 teşrinievvel 1926 tarihinde mer'iyete geçmiştir.

Hukuk usulü muhakemeleri

Fransa hukuk usulü muhakemesinden iktibas edilerek 19 Cemaziyelâhir 1296 tarihinde meriyete giren usulü muhakematı hukukiye ve 26 Mart 1327 tarihli zeyli ve 21 Nisan 1341 tarihli usulü muhakematı hukukiye ve cezaiye kanunlarıyla sulh ve icra kanunlarının bazı maddelerini değiştiren kanunların 1926 senesinde Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunu medenî borçlar ve ticaret kanunu meriyete girdikten sonra ihtiyaca tekabül edememekte olduğu görüldü.

Kanunu medenî ve borçlar, ticaret kanunları gibi en yeni ve müttekâmil kanunların tatbikatında takip edilecek usul ve kaideleri irae eden bu kanuna ihtiyaç görülmüş ve mevcut usul kanunları arasında en yeni ve müttekâmil bir manzume halinde görülen ve İsviçre kanunlarından iktibas olunan kanunu medenî, borçlar, ticaret kanunu ile mütenazır olmak üzere İsviçrenin Nöşatel kantonuna mahsus 7 Nisan 1925 tarihli kanun mehzaz ittihaz ve bu kanunda bulunmayan bazı kaide ler Alman, Fransız muhakeme usullerinden istifade edilmek

suretile 1086 numaralı hukuk usulü muhakemeleri kanunu lâyihası vücade getirilmiş ve işbu kanun lâyihası Büyük Millet Meclisince 18-7-927 tarihinde kabul edilerek 2-4-927 tarihinde neşredilmiş ve 4-10-927 tarihinde meriyete girmiştir.

İşbu kanunun tatbikatında görülen ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmak ve icap eden tadiller yapılmak ve merasim sadeleştirilmek suretile tanzim edilen münferit hâkim ve istinaf teşkilâtına müstenit kanun lâyihası Büyük Millet Meclisine takdim olunmuştur.

Deniz ticareti kanunu

1280 tarihine kadar kaptan, gemici ve gemi sahibi ve tüccar beyninde örf ve âdet kabilinden bulunmuş ve gerek düveli saire tebaasıyla vukua gelen ticarî münasebet ve muameleler tesirile ecnebi nizamlardan naklen peyderpey alınan her zaman tatbik ile usul halini almış, kanun hükmüne girmiş olan bir çok kaideler deniz işlerinde cari idi. Bu kaidelerin ticarî münasebetleri tamamen karşılayamadığı görülmüş ve 1280 tarihinde mülga ticareti bahriye kanunumuz Fransızların 1807 tarihli kanunlarından iktibas edilmiş ve bu kanunun yolcular hakkındaki yalnız dokuzuncu faslının ahkâmı Felemenk ticaret kanunundan alınmıştır.

1280 tarihinde neşir ve ilân olunan mülga ticareti bahriye kanunu inkişaf eden deniz ticareti ihtiyaçlarını tatmin edemekte idi. Beynelmilel ticarî münasebetlerimizde ehemmiyeti derkâr olan deniz ticareti işlerinde hali hazır ihtiyacına teka bül edecek aslı ve mütekâmil bir kanuna ihtiyaç hissediliyordu. Bu asrın en mütekâmil kanunu olduğu maruf hukukçuların tasdiki altında bulunan 1897 tarihli Alman ticaret kanunu me haz ittihaz edilerek ilim ve ihtisas erbabından mürekkep komisyon tarafından hazırlanan ve deniz ticareti işlerinin ehemmiyetile mütenasip ve muasır hukuk telâkkilerine de tamamen uygun olan işbu lâyiha kabul ve 20-5-929 tarihinde neşredilmiş ve 20-11-929 tarihinde mer'iyete girmiştir.

İşbu kanun ihtiyacımızı tamamen kâfil ve iktisadî inkişafımıza hadil hükümleri muhtevidir.

Ticaret Sicil Daireleri

Ticaret kanununun hükümlerine göre doğrudan doğruya veya selâhiyetli makamı bildirmesi veya alâkadarların müracaatı üzerine ticaret sicillerine kanunen kayıt ve tescili iktiza eden işleri görmek ve ticaret mahkemelerine bağlı bulunmak üzere mühim ticaret merkezlerimiz olan İstanbul ve İzmir'de birer ticaret sicil dairesi kurulmuştur. Bütçedeki imkân daire-sinde yavaş yavaş sicil dairelerinin sayısı çoğaltılacak ve az bir zaman sonra bütün mühim ticaret merkezlerinde birer ticaret sicil dairesi de açılmış olacaktır.

Ticaret işleriyle uğraşan maddî ve manevî şahısların ticaret sicil dairelerinde ünvan, sermaye, yaptıkları iş ve merkez ve şubelerinin bulundukları yerlerin ve selâhiyetli adamlarının yazılı bulunması sermayesini memleketimizin iktisadiyatının inkişafı için kullanan millî ve ecnebî kredi müesseselerine edinmek istedikleri malûmatı öğrenmeği kolaylaştırarak sermayelerini ihtiyacı olan ticaret sicil dairelerine ticarî vaziyetleri yazılı bulunan iş sahiplerine açık bulundurmağı temin etmiş ve ticaretin mühim esaslarından bulunan emniyet ve itimadı bir kat daha artırımağa âmil olmuştur.

İcra ve iflâs kanunu

4 Eylül 1929 tarihinden evvel mer'î olan 28 Nisan 1330 tarihli icra kanununa göre elyevm Fransız icra usulünde cari olduğu üzere yalnız ilâm ve kavanini hususiye ile tenfizi icra dairelerine mevdu bulunan mukavelât ve mukarreratın icrası kabil bulunmakta olduğu halde Mayıs 928 senesinden itibaren Alman icra usulünden 1215 N.lu kanun ile ilâmsız takip usulü tatbik edilegelmekte idi.

Teshrinievvel 926 tarihinde meriyete giren kanunu medenî borçlar ve ticaret kanunlâriyle 28 Nisan 330 tarihli icra kanunu ve 18 Ramazan 1286 tarihli kara ticareti kanununun ikinci kısmında münderiç iflâs hükümleri arasında ahenk

olmamasından naşı husule gelen müşkülâtı kaldırmak ve medenî ve içtimâî münasebatımızda hukuk kaide ve hükümleriyle icra işleri arasında bulunması zarurî olan insicamı temin ve muasır hukuk telâkkisi ile ahenkdar bir icra kanunu vucuda getirmek maksadiyle İsviçrenin para borcu için takip ve iflâs hakkında federal kanundan 1424 No.lu icra ve iflâs kanunu iktibas edilmiş ve 4 Eylûl 1929 tarihinde meriyete girmişti.

1929 senesinde meriyete giren 1424 No. lu mülğa icra ve iflâs kanununun alacağın kolaylıkla tahsilini temin eden hükümleri ihtiva eylesine rağmen tatbikat sahasına geçtikten sonra umulan faydaları tamamen temin edememiş ve bir çok şikâyetlere sebebiyet vermişti.

Hâkimler, hukuk Fakülteleri' baro ve malî müesseselerden mütalealar alındıktan sonra İsviçrenin 1889 tarihli para borcu için takip ve iflâsa mütedair federal kanunu esaslarından ayrılmayarak yalnız tatbikatın istilzam ettiği tadiller ve ihtiyaca uygun yeni hükümler konulmak suretile 2004 numaralı kanun tedvin edilmiş ve 4 Eylûl 1932 tarihinde meriyet mevkiine girmiştir.

2004 No. lu icra ve iflâs kanununun 14 üncü maddesi mucibince işbu kanunun tatbikine dair 2-10-932 tarihli bir nizamname ve kanunun tarifatına göre örnekler tap ve icra dairelerine tevzi olunmuş ve bu örnekleri kullanma ve icra ve iflâs işlerinin görölme tarzına dair vazih bir talimatname yapılmak suretile kanunun iyi tatbiki çarelerinin teminine çalışılmış ve peyderpey hukuktan veya meslek mektebinden mezun sitaj görmüş icra memurlarının ellerine tevdi edilmekte olan işler intizam dairesinde görölmekte bulunmuştur.

Noter işleri

Noter işlerini görmek üzere her bidayet mahkemesi nezdinde 1295 tarihli mukavelât muharrirliği nizamnamesile birer mukavelât muharrirliği tesis olunmuştur. Mukavelât muharrirliği

işleri merkezler istisna edildiği surette mektepten mezun olmayan mahkeme baş kâtipleri tarafından ilâveî memuriyet olarak ifa edilmekte idi. 15 teşrinievvel 929 tarihli kanunla mukavelât muharrirleri ünvanı kâtibiadil olarak değiştirilmiş ve noter işlerinin ehemmiyeti göz önünde bulundurularak bu işleri göreceklerin haiz olmaları lâzım gelen şartlar tayin ve tesbit edilmiştir.

29 mart 929 tarih ve 1402 No lu kanunla kâtibiadil ünvanı medenî milletlerin kabul ettiği noter ünvanile değiştirilmiştir. Kanunu medenî, borçlar, kara ve deniz ticareti kanunları mer'iyete girdikten sonra vazifeleri bir kat daha ehemmiyet kesbeden noterliklere 22 nisan 340 tarih ve 569 No lu kanunla hukuk fakültesinden mezun olup ta beş sene hâkimlik veya avukatlık yapmış olanların imtihansız olabilmeleri ve 17-3-930 tarih ve 1568 No lu kanunla da noterliğe liyakatliler arasında hâkimlikte en çok hizmeti geçenlerin tercihi kabul edilerek bir çok mektepsiz noterlerin yerlerine hukuk mektebinden mezun olanların tayini istihdaf olunmuştur.

Mevcut 373 noterlik dairesinden 78 inde noter ve 69 zunda müstakil noter muavini ve 231 daireden varidatın azlığı hasebile munzam vazife olmak üzere mahkeme başkâtipleri noter işlerini görmekte bulunmuştur.

Cümhuriyetin kuruluşundan sonra noterlerden 65 şî hukuk fakültesi mezunlarından 51 ri imtihanla isbatı ehliyet edenlerden seçilmiş olmakla varidatı noter ve müstakil noter muavinliği kurmağa müsait olan yerlerde noter işleri mektep mezunlarile imtihanla ehliyeti sabit olanlara hasredilmiş bulunuyor.

Avukatlık kanunu

1292 tarihine kadar mahkemelerde vekâlet edenlerden hiç bir malûmat ve evsaf aranmayarak herkes serbestçe mahkemelerde başkalarına vekâlet edebilmek salâhiyetine malik bulunmakta idi. 16 Zilhiçce 1292 tarihli dava vekilleri nizamnamesi mucibince dava vekilliği bir meslek haline getirilmişse de iş sahiplerinin hakları hukuk ilim ve esaslarına göre

iddia ve müdafaa edilebilmek için dava vekillerinde lâzım gelen maddî ve manevî şartlar pek gözetilmemiş olmak itibarıyla bu müesseseden lâıykı veçhile istifade olunamamış idi.

Cümhuriyetin, ilânından sonra adlî müesseselerin halkın ihtiyacını bihakkın tatmin edebilecek yüksek bir dereceye isali için avukatlara düşen vazifenin ehemmiyeti göz önünde bulundurularak 27 Nisan 340 tarihinde 460 numaralı muhamaat -bilâhara avukatlık kanunu suretinde değıştirilen- atlı kanun neşredilmiştir.

Mesleğin tam bir intizam dairesinde terakki ve tealisinin teminine ve binnetice ferdî ve umumî hakların himaye ve siyaneti maksadına matuf olanışbu kanun meriyete girdikten sonra avukatlar arasında bir tasfiye yapılmış ve avukatlık mesleğinin şeref, haysiyet ve nizam, intizamı sağlam esaslara bağlanmıştır.

Avukatlık kanununun neşir ve ilânından sonra peyderpey bir çok yerlerde barolar teşkil edilmiş ve avukatlık kanununun mesleğe verdiği ehemmiyet bir takım mektep mezunlarının rağbetini celbederek avukatların ekseriyetini mektep mezunları teşkil etmekte bulunmuştur. ve 1927 senesinde de 56 baro teşkili tescil olunmuştur. Baro olmayan yerlerde dava vekâleti adliye mesleğinde hizmeti geçenlerle bilimtihan ehliyeti sabit olanlara hasredilmiştir.

Cümhuriyet idaresi kurulduktan sonra 2019 Avukatlık ruhsatnamesi 1270 baro olmayan yerlerde ve 21 beş vekil bulunmayan yerlerde vekâlet etmek üzere dava vekâleti ruhsatnamesi verilmiştir. Avukatlık ruhsatnamesini haiz olup bilfiil avukatlık eden hanımların adedi ondur.

Ankara hukuk fakültesi

Adlî inkılâbın şümul ve ehemmiyeti yeni kanunların bihakkın nufuz edilerek isabetle tatbik olunmasıyle tebaruz ettirilebilirdi. Bu itibarla yeni kanunları isabetle tatbik edebilecek, yeni mefhumları koruyabilecek bir adliye nesli yetiş-tirmeğe ihtiyaç aşıkâr idi.

Cümhuriyet adliyesinin tekâmülü ve çıkarılan kanunların sür'atle intibakı için yeni hukuk esaslarına vakıf ve cümhuriyet mefkûresini haiz memlekete hukuk ve adliye unsurları yetiştirmek üzere 5 Teşrinisani 1925 tarihinde Ankara hukuk fakültesi açılmış bir taraftan da iktidar ve liyakatleriyle temayüz eden mezunların malûmatlarını genişletmek üzere bütçedeki imkân nisbetinde Avrupaya gönderilmiştir. Ankara hukuk fakültesinden mezun olanlardan efendi adliye kadrosuna alınmak suretile mektepli hakimlerin sayısı çoğaltılmıştır.

Ankara hukuk fakültesinden mezun olanlar :

Senesi	Leyli	Neharî	Yekûn
928	69	74	143
929	24	70	94
930	36	93	129
931	28	51	79
932	24	55	79
933	49	24	73
	250	367	597

* * *

Lotüs bozkurt

Cümhuriyet adliyesinin tarihçesini mevzu ittihaz eden bir tetkikte beynelmilel sahada kazanılan bir muvaffakiyetin de yer alması icap eder : Lotüs vapuru ile Bozkurt vapurunun çatışması sekiz türk vatandaşının dikkatsizlik yüzünden ölümüne sebebiyet vermelerinden dolayı türk adliyesi tarafından Bozkurt kaptanı Hasan Bey ile birlikte tevkif edilen Lotüsün nöbetçi kaptanı Demons, türk mahkemelerinin ihtilâfı halle selâhiyettar olmadığı iddiasında bulunmuştu. Fransa hükûmeti bu iddiayı benimseyerek Demonsun tahliye edilmesini istedi. Adlî istiklâlimiz üzerinde fevkalâde müteyakkız olan cümhuriyet hükûmeti hukukî meseleyi adliye vekilinin riyaseti altında

toplanan ve hukukşinaslardan mürekkep bir heyete tetkik ettirerek mahkemelerimizin davayı rü'yete salâhiyettar olduğu neticesine varılması üzerine Fransa hükûmetinin tahliye talebine ret cevabı verildi. Hükûmetimizin büyük azmi ve adlî istiklâldeki hassasiyeti, salâhiyeti adliye meselesinin beynelmilel adalet divanında hallinin Fransa hükûmeti tarafından kabulüne müncer oldu. Adalet divanına tevdi edilen hukukî mesele şudur.

1 - Açık denizde Fransız Lotüs vapuru ile Bozkurt vapuru arasında 2 ağustos 926 tarihinde husule gelen çatışma sebebiyle Fransız vapurunun İstanbula muvaseletinden türk kaptanı Lotüsün çatışma esnasında nöbette olan kaptanı Demons aleyhinde 8 türk yolcu ve tayfasının boğulması sebebiyle türk kanunları mucibince mürtebit cezaî takibat yapmakla türkiye 24 temmuz 1923 tarihli Lozan ikamet ve salâhiyeti adliye mukavelesinin 15 nci maddesine mugayir olarak hukuku düvel prensiplerine muhalif hareket etmiş midir? Etmiş ise hangi prensiplere muhalif hareket etmiştir?

O zaman Adliye Vekili bulunan Mahmut Esat Beyefendinin müdafaa eylediği Türk tezi beynelmilel adalet divanında kabul edilerek Türkiye, hukuku düvelin her hâkim devlete tanıdığı hürriyete istinaden takibat icra etmekle bir hukuku düvel kadesini ihlâl eylemediğine karar vermiştir.

Yazılı emirle bozma talebi – Sübut sebepleri

Faili müstakilli gayri muayyen surette kasten katilden suçlu eşhastan Halilin bozma üzerine 448, 463, 56, 31, ve 33 üncü maddelerine tevfikân ve neticeten 6 sene 3 ay ağır hapsine ve fer'î cezalarla mahkûmiyetlerine ve iki Mehmedin de beraatlerine dair Çorum ağır ceza mahkemesinden verilip kat'ileşen 25-4-932 tarihli hükmün Halile müteallik kısmının suçlulardan Osmanın hazırlık tahkikatında suçlu iki Mehmetlere ve Halil ile beraber ika ettikleri yolundaki ifadesini te'yit eden başkaca delâlie tesadüf edilmemesine ve temyiz heyeti umumîyesinin bozma kararı üzerine cereyan eden muhakeme neticesinde suçlulardan iki Mehmedin beraatlerine karar verilmiş bulunmasına ve Halil hakkında toplanan deliller ile beraatlerine karar verilen iki Mehmetler hakkındaki delâilin aynı kıymet ve mahiyette bulunmasına binaen 28-9-930 ve 25-4-932 tarihli kararlardan suçlulardan Halile ait kısmının kanuna uymadığından temyizen bittetik: Bozulması adliye vekâleti celilesinin yazılı emrine müsteniden temyiz birinci ceza dairei aliyesince tetkik olunarak: Yazılı emrin tatbikatta ki hatalara karşı verilebileceği ceza M. U. K. nuu 343 üncü maddesinde yazılı olmasına ve mezkûr madde hükmünün usul hatalarına da şâmil olduğu tevhidî içtihat zımında tekarrur eylesine ve Osmanın atfı cürmü mutazammın olan ifadesinin Halil aleyhine subut sebebi ittihaz edilip edilmeyeceği meselesi ise ne usul ve ne de tatbikata ait olmayıp heyeti hakimenin takdirine teallûk etmesine mebni ihbarnamede yazılı itiraz varit görülemediğinden reddine dair verilen karar aleyhine de C. Baş M. U. liği memuriyeti aliyesinden; yazılı emre atfen tebliğnamede gösterilen bozma sebebi usulün 343 üncü maddesinin 1 numara altındaki bendi ile 308 inci madde-

nin 7 inci fıkrasına müstenit ve neticeten cezanın büsbütün kaldırılmasını müstelzim ve varit ve tatbikata müteallik bulunduğu halde bu cihet nazarı itibara alınmaksızın müeyyide-den mücerret bir takdirin kabulile talebi vakıın reddinde isabet olmadığından bittetik: ret kararının ref'iyle mahalli hükmün bozulması hususunda ve müddetinde itiraz edilerek dava evrakı 19-3 933 tarihli itirazname ile birinci riyaset dairesine tevdi edilmekle umum ceza heyetinde okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı görüşölüp düşünöldü :

Yazılı emre müsteniden ihbarnamede gösterilen bozma sebebi ceza M. U. K. nun 343 üncü maddesinin birinci ve 308 inci maddesinin 7 inci fıkralarına müpteni ve esbabı subutiye-ye mütedair olmakla kanuna muhalefet teşkil edip mahkemenin takdirine matuf olmadığı ve neticeten cezanın tamamen kaldırılmasını mucip olduğu cihetle yazılı emre müstenit itirazname mündericatı varit göröldüğünden kararı mutarazunbihin ref'ine ve esbabı mucibeyi ihtiva etmeyen mezkûr hükmün ceza M. U. K. nun 343 üncü maddesi mucibince bozulmasına evvelce hükmolunan cezanın çektirilmesine ve merhum Halil mevkuf olduğu takdirde bu sebepten tahliyesine 17-4-932 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

T. M. ceza hey'eti Umumiyesi
Esas No 54 Karar No. 59

Ruhsatsız ağaç kesme

Devlet ormanından ruhsatsız ağaç kesmek ve nakletmekten suçlu Mehmedin orman nizamnamesine müzeyyel kanunun birinci ve ceza kanununun 56 ıncı meddesine tevfikân tayin olunan beş gün hapis cezasının 89 uncu madde veçhile te'ciline ve orman idaresi ağaçların hakiki mikdarını tesbit ederek huku ku şahsiyesinden dolayı ait olduğu mahkemeye dava açmakta muhtariyetine dair hüküm orman idaresinin temyizi üzeri-

ne üçüncü ceza dairei aliyesince bittetkik: Fiilin sübutu kabul edildiği halde hukuku şahsiyenin karar altına alınmaması yolsuz olduğundan bahisle bozulup iade edilmesi üzerine eski hükümde ısrarı mutazammın Kaş sulh ceza mahkemesinden sonradan verilen 22-2-933 tarihli hükmün dahi temyizen tetkiki orman idaresi tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek bu baptaki evrak C. Baş müddei umumiyesi memuriyeti aliyesinden; Bozma sebebi doğru iken uyulmıyarak bazı sebeplerle ısrar olunması yolsuz olduğundan kararın bozulması talebini natık 30-3-933 tarihli tebliğnamesile birinci riyaset dairesine tevdi edilmekle umum ceza hey'etinde okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı görüşülüg düşünüldü :

Tahdidi ceza raporu müeddasına nazaran fiilin sübutu kabul edildiği halde hukuku şahsiyenin karar altına alınmamasının yolsuzluğuna mütedair bozma kararı varit olup uymak iktiza ederkep ısrar edilmesi kanuna muhalif olmakla temyiz edilen son hükmün dahi ceza muhakemeleri usulü kanunun 326 ncı maddesi mucibince hukuku şahsiye noktasından bozulmasına ve 8 lira ilâm harcının sonradan haksız çıkacak taraftan alınmasına ve depo edilen paranın geri verilmesine 17-4-933 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Temyiz M. C. Hey'eti Umumiyesi
Esas, No, 23 Karar No, 22

Yalan havadis neşri – Vazife

Efkârı umumiyei tehyic edecek havadis icat etmekten suçlu Mehmedin beraetine dair Kuş Adası sulh ceza hakimliğinden verilip kat'ileşen 25 - 1 - 931 Tarihli kararın: fiilin nev'i ve mahiyetine göre hadisede vazife ciheti düşünülmeksizin yazılı olduğu üzere karar verilmesinde kanunî isabet görülmediğinden temyizen tetkiki ve ceza muhakemeleri usulü kanununun 343 üncü maddesine tevfikân Bozulması Adliye vekâleti celilesinin yazılı emrine müsteniden C. baş müddei

umumiliği memuriyeti aliyesinden; ihbar edilmesi üzerine bu baptaki evrak Temyiz ikinci ceza dairei aliyesince tetkik olunarak: yazılı emre atfen ihbarnamede dermeyan olunan itiraz varit ve bozmayı mucip kanunî sebeplerden olmakla mezkûr kararın ceza muhakemeleri usulü kanununun 343 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikân bozulmasına dair verilen karar aleyhine C. baş müddei umumiliği memuriyeti aliyesinden: Beraet kararının vazife noktasından usulün 343 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikân bozulmasında isabet görülememiş olduğundan mezkûr temyiz kararının ref'i ve bir kararı kanunî ittihaz olunması hususunda ve müddetinde itiraz edilerek bu baptaki evrak 2 - 3 - 933 tarihli itirazname ile birinci riyaset dairesine tevdi edilmekle umum ceza hey'etinde okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı görüşülüp düşünüldü:

Mahallî kararı davanın esasını halletmiş olmakla aleyhe tesir etmemek üzere bozulması icap ederken yazılı olduğu üzere karar verilmesi kanuna muhalif ve itirazname münderecatı varit olmakla kararı muterezünbihin ref'ine ve ceza muhakemeleri usulü kanununun 343 üncü maddesinin birinci fıkrası mucibince kat'iyet kespeden hükmün suçlunun müktesep hakkına hâlel gelmemek kayt ve şartile Bozulmasına 13-2-933 Tarihinde ekseriyetle karar verildi

Temyiz M. 1 nci R. Dairesi
Esas No. 42 karar No. 37

Tashihi kayıt ve tesçil

Mahkemesi: Samsun asliye hukuk. Tarihi: 18 - 7 - 931 No. 396 Müddei Sami efendi veresesi Nuri, Nevres ve Mehmet Kurt beyler. Müddeaaaleyh Safiye Sabiha H.

Dava: Murisleri Sami efendiye ait Selânikte mevcut olan emvali gayri menkulesine mukabil mübadele suretiyle tefviz edilen emvalin müstakillen müddeaaaleyha uhdesine kaydı icra

edilmiş olduğundan bermucibi veraset hisselerine ait kaydın tashihi talebinden ibarettir.

Kararın hulâsası: İddiaya karşı defi dermeyaniyle ibraz edilen noter senedinde nefyi mülk kısmı kâtibi adil kanunun 61 ve emvali gayri menkulenin tasarrufu hakkındaki kanunun 1 inci maddeleri mucibince resmî bir mahiyeti haiz olmayacağından senedi mezkûre istinaden münhasıran müddealeyha uhdesine, Sami efendiye ait emvali gayri menkulenin tefvizi gayri caiz olduğu cihetle istihsal edilen tapuların mülk mukabilinde tefevvüz edilen kısmının veraset ilâmı mucibince umum verese namına hisseleri nisbetinde tashihi kaydına dair verilen hüküm indettemyiz: Temyiz ikinci hukuk dairei aliyesinin 28-9-930 tarih ve 1641-1287 No. lu ilâmiyle bozulması üzerine yeniden yapılan muhakeme neticesinde gerçi emvali gayri menkulenin bulunduğu mahal kanunlarının tatbiki icap ederse de nefyi mülk senedi Yunanistanda tanzim olunmayup Türkiyede tanzim edilmesine ve Türkiye noterleri işbu senedi tanzime salâhiyettar olsalar bile mahallinde senedin ibrazı ile tescil muamelesi yapılmamış olduğundan bir kıymeti kanuniyesi olamayacağı Yunan kanunlarında musarrah bulunmasına ve halbuki senedin hini tanziminde Türkiye noterlerinin salâhiyettar olmadığı bir senet tanzim edilmiş olmasına ve noterden musaddak senet resmî bir senet hüküm ve kuvvetinde olmayup adi bir senet mahiyetinde olmasına binaen nakız varit olmadığı beyaniyle hükmü sabıkta ısrar edilmiştir.

Duruşma suretiyle temyiz isteyen: Sabiha H. vekili avukat Ekrem Şevket B.

Temyiz kararı: Duruşma için tayin olunan 23.3 932 tarihine müsadif çarşamba günü vakti muayyeninde mümeyyiz Sabiha hanım namına vekili avukat Ekrem Şevket ve mümeyyezünaleyhler Nuri Nevres ve Mehmet kurt beylere vekâleten de avukat Muhtar beyler bilvürut hukuk heyeti umumiyesince izahatı şifahiyele istima edildikten ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra nisabı karar olmadığı cihetle bizzarure vakti ahara taliki tensip kılınmıştır.

Bu gün teşekkül eden heyeti umumiyyede evrakı dava yeniden tetkik olunarak icabı görüşölüp düşünöldü:

Hadisenin mahiyetine ve ahiren mahkemei mahalliyece verilen izahata ve müstenit olduğu esbabı mucibeye nazaran temyiz olunan hüküm usulü kanuna uygun olup temyiz lâyihasında serdedilen bilcümle itirazlar varit olmadığından red diyle hükmü mezkûrun tastikına ve temyiz harcının temyiz eden taraftan alınmasına 4-5-932 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

T. M. H. heyeti Umumiyesi
Esas No. 2-10 Karar No. 13

Gayri menkul iktisabı

Tapu sicillindeki kayda hüsnü niyetle istinat edilererek iktisap :

Bir şahsın tapu sicillindeki kayda hüsnü niyetle istinat ederek iktisabının muteber olması, istinat olunan kaydın evvelce tesis edilmiş olması lâzımdır. İstinat olunan kayıt ile o şahsa ait tescil muamelesi birlikte olarak yapılmış ise bundan aynı hakları haleldar olan kimse o şahsa karşı kaydın terkin veya tebdilini isteyebilir.

Vakfı kebirin Şeh Melik köyünden demirci oğlu Mehmet kızı Ayşe ve kerimesi Fehime, oğlu paşanın murisleri Emine namına tapuca mukayyet ve kendileri ile diğer vereseye intikali lâzım gelen bir kıt'a fındıklıkdaki hissei irsiyeleri veresei saire tarafından ketmedilmek suretile namlarına muamelei intikaliyesi ifa ve Şorbu kasabasında mukim hoca zade Mehmet efendiye ferağ edilmiş olduğundan akdi vakiin feshile kaydının tashihi hakkında mumaiyleh Mehmet efendi aleyhine ikame eyledikleri davanın icra kılınan muhakemesi neticesinde: Müddeaaaleyh Mehmet efendinin mezkûr fındıklığı sui niyetle teferruğ ettiğini müddeiler iddia etmişler ise de bunu

isbat edemiyerek yemin dahi teklif etmemelerine ve müddeaa-aleyhin mezkûr fındıklığı hüsnü niyetle teferruğ ederek malik sıfatile mutasarrıf olduğu tapu kaydile anlaşılmasına binaen davanın reddine dair Vakfıkebir hukuk hâkimliğinden sadır olan 21-2-932 tarih ve 6 numaralı ilâmın temyizen tetkiki müddeti zarfında davacılar vekili Osman Nuri bey tarafından ba arzuhal talep olunmakla ilâmı mezkûr ile evrakı müteferriasi ve temyiz lâyhası mütalea ve tetkik olunduktan sonra icabı müzakere olundu :

Müddeaaaleyh Mehmet efendi müddeabih gayri menkulleri satın aldığı zaman bu gayri menkullere bayilerin irsen malik olduklarına dair mukaddema tesis edilmiş tapu kaydı mevcut olarak buna müsteniden mi satın almıştır yoksa mezkûr gayri menkullerin tapuca intikal ve beyi muameleleri aynı zamanda ve birlikte mi icra kılınmıştır? bu hususlar mahkemece tahkik ve tetkik olunarak şayet mezkûr gayri menkuller satılmazdan evvel ve ayrı bir muamele ile bayileri namına tapu sicilline kayıt ve tescil edilmiş ve mumaileyh Mehmet efendi bu suretle müesses olan tapu kaydına müsteniden satın almış olduğu anlaşılırsa kanunu medenin 931 inci maddesinin hadisede tatbiki lâzım gelip aksi takdirde mezkûr maddenin tatbiki kabil olmadığı cihetle bu cihetlerin tahkik ve tetkiki icabederken tahkik ve tetkik olunmaksızın ilâmda yazıldığı veçhile hüküm verilmesi muhalifi kanun bulunmuş ve nakız talebi bu sebeple varit görülmüş olduğundan mümeyyezünbih hükmün işbu sebepten dolayı nakzına 8 kânunusani 933 tarihinde müttetikan karar verildi.

T. 1 inci Hukuk D. Reisliği
Esas No. 76 Karar No. 43

Boşanma kararı — Tazminat

Mahkemesi: İstanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesi. tarihi: 22-10-932 No. 1266 müddei: Emine Nevin hanım. Müddeaaaleyh Şakir bey:

Temyiz edilen hükmün hulâsası: Emine Nevin Hanım tarafından kocası Şakir bey aleyhine açılan boşanma ve tazminat ve nafaka ve mumaileyh Şakir bey tarafından da karısı mumaileyha Emine Hanım aleyhine mukabeleten açılan boşanma ve tazminat davasının tevhidten icra kılınan muhakemesi neticesinde: Müddeaaaleyhin işrete münhemik olup karısı ile çocuklarının nafakalarını temin ve şu suretle vazifelerini ifa etmediği ve fazla olarak karısını darp ile beraber metresimi getireceğim ananı da seni de istemem dediği ve binnetice geçimsizliğe sebep olup çekilmez bir raddeye geldiği şahadetle tahakkuk etmek suretile kanaat tahassül etmiş olduğundan kanunu medeninin 134 üncü maddesi mucibince hüküm tarihinden itibaren boşanmalarına ve yaşları itibarile ana bakımına ihtiyaçları olduğu derkâr olan küçüklerin anaları velâyetine tevdiine ve mukadder nafakalarının otuz liraya iblâğile baba olan müddeaaaleyhin iki çocuğuna ayda onbeş lira vermekle mükellefiyetine ve küçüklerin haftada bir defa babalarına gösterilmesine ve müddeiye için takdir olunan nafakanın kat'ına Mudanyada validesi yanında zamanını geçirdiği müdafaa şahitlerinin şahadetleriyle tebeyyün etmek suretile boşanma yüzünden büyük yoksulluğa düşmeyeceği tezahur eden davacının yoksulluk nafakası hakkındaki talebinin reddine ve tazminat için şurut ve kuyudu kanuniye olmadığından ve boşanma vukuunda kocanın karısına 500 lira vereceğini taahhüt eylemiş olduğu yolundaki noterden musaddak dosyasında mevcut senedin dahi kanunu mezkûrun 134 üncü maddesi hükmünü değiştiremeyeceğinden bu sebeplerden naşi yoksulluk nafakasının dahi reddine ve müddeaaaleyhin mukabil boşanma ve tazminat taleplerinin de kezalik reddine karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz ve izahatı şifahiye isteyen: Emine Hanım vekili Saim Bey.

Yapılan tebliğat üzerine mürafaa için tayin olunan günde her iki taraf bizzat gelmedikleri gibi taraflarından vekil dahi göndermemiş oldukları anlaşılmış olduğundan gıyaplarında

evrak üzerinde tetkikat icrasına başlanılarak temyiz istidana-
mesinin müddeti içinde ita ve kaydedilmiş olduğu görülüp
kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan sonra dosyadaki bütün kâ-
ğıtların tetkiki suretile iş anlaşılarak esas hakkında icabı gö-
rüşülüp düşünüldü ve aşağıda yazılı karar tesbit edildi.

Temyiz kararı Ana nezdinde bulunan çocuklara mukadder
nafaka mikdarının gayri kâfi olduğundan bahis itiraz varit
değil ise de fıkrai hükmiyede boşanmayı mucip olarak irae
edilen hâdisatın tarz, vuku ve sureti cereyanına ve hadisatı
mezkûrede kocasının müsebbibi yegâne olduğu tasrih edilme-
sine göre kabahatli olan kocanın tarafı diğere yoksulluk na-
fakası ita ve münasip maddî ve manevî tazminatla mahkûmi-
yeti ahkâmı kanuniye icabından olup davayı hazırada müdde-
ye nafaka ve tazminat ile ücreti vekâlet talebinde bulunduğu
halde validesinin nezdinde bulunduğundan dolayı nafaka tak-
dirine mahal olmadığına ve mahiyeti izah edilmeksizin şeraiti
kanuniyenin ademi tahassülünden bilbahis kanunu medenin
143 üncü maddesine istinat eden tazminatı maddiye ve
maneviye tahtı hükme alınmasına kanunen cevaz bulun-
madığına karar verilmesi ve matlup ücreti vekâlet hakkında
bir karar ittihaz edilmeyerek meskûttünanlı bırakılması
yolsuz ve temyiz itirazatı bu itibarla varit olduğundan müme-
yezünbihi hükmün H. U. M. kanununun 428 inci maddesine
tevfikan nakzına ve aşağıda yazılı temyiz masraflarının ilerde
haksız çıkacak taraftan alınmasına 31 Kânunusani 933 tari-
hinde ittifakla karar verildi.

T. M. 2 inci hukuk dairesi

Esas No. 3861 Karar No. 175

Ecrimisil talebi — Vazife

İdare he'yetlerince emvali metrukeden bulunan araziye
taksir edilmiş olan ecir nisle karşı vaki olan itiraz ve
men'i müdahale davalarının rüyeti mahkemenin vazife-
leri haricindedir.

Mahkemesi: Muğla sulh, tarihi 14-4-932. müddei Hacı Gazez
zade İlhami efendi. Müddeaaaleyh defterdar Hüsnü bey.

Neticei talep: Emvali metrukeye ait tarlaları 927 senesinde fuzulen işgal edilerek ziraat edildiğinden bahsile hazinece bir senelik ecri misil olarak otuz beş lira talebedilmekte ise de emvali metrukeye ait hiç bir tarlayı fuzulen işgal ve ziraat etmediğinden hazinenin muarazasının men'i talebinden ibarettir.

Son karar: Davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden. Müddei vekili Yakup Celâl bey.

Temyiz kararı: Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâğıtlar okunup esasa girildi.

341 senesi muvazenei umumiye kanununa müzeyyel 757 numaralı kanunun (6) ncı maddesi mucibince rüyeti dava mahkemenin vazifesinden hariç olduğu halde rüyetine devam ile yazılı olduğu üzere karar verilmesi Kanuna muhaliftir, bozulmasına birlikte karar verildi.

T. M. 3 üncü Hukuk Dairesi

Esas No. 5834 Karar No. 4558

Sigorta bedeli — Feshin Tebliği lüzumu

Mahkemesi: İstanbul asliye mahkemesi birinci ticaret dairesi tarihi 14-1-931 No. 509 müddei Nimet hanım vekili Ahmet Lâtif B. Müddeaaaleyh Viktorya döberlin umum sigorta anonim şirketi.

Dava: Müddeiye vekili bir kıt'a sigorta mukavelenamesi mucibince hayatını sigorta ettiren müekkilesinin zevei doktor Şükrü bey 19-9-929 tarihinde vefat etmiş olduğundan bilbahis sigorta bedeli olan 1000 liranın tahsilini istemiştir.

Hüküm: Ticaret kanununun 970 inci maddesi mucibince bir taksitin verilmemiş olması mukavelede hilâfı mevcut olsa dahi poliçenin infisahını istilzam etmeyeceğinden ve maddei mezkûredeki şeraiti kanuniyede ifa edilmediğine göre müddeaaaleyhin sigorta bedeli ile ilzamı zarurî bulunduğundan bilbahis müddeabihten ilk taksit bedeli olup verilmediği tesaduku tarafeyn ile anlaşılan 555 kuruşun tenzilile mütebaki 994 lira 45 kuruşun müddeaaaleyhten tahsiline ve fazla iddianın reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden: Viktorya düberlin sigorta şirketi vekili Hikmet Ziya B.

Temyiz kararı: Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı keyfiyet müzakere olundukta:

Medarı hüküm ittihaz edilen ticaret kanununun 970 inci maddesi sarahatına ve taahhütlü mektubun hali hayatında sigortalıya tebliğ edilmediği anlaşıldığı gibi kablettebliğ vefat ettiği de ikrar olunmasına mebni itirazatı temyiziye varit görülmeyeğinden reddile kanuna uygun olan hükmün tastıkına vezirde müfredatı murakkam masarifi temyiziyeinin müsted'ıye aidiyetine 27-12-932 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temyiz M. Ticaret Dairesi
Esas No. 313 Karar No. 2506

Gayri menkul haczi — Masarifi zaruriye

Mahalli: Ankara icra hâkimliği. Tarihi : 10-9-932 No : 148
alacaklı: Maliye vekâleti celilesi Borçlu: Ali Cenani Bey

Temyiz edilen kararın hülâsası: Divanı âli kararile hazine maliyeye borçlu bulunduğ 177 bin liranın istifasını teminen haczedilmiş olan gayrimenkullerden bir bap hane meskeni olduğundan ve 38 parça arazi de çiftçi olması dolayısıyla mesleki için elzem olduğundan bahsile mezkûr hane ve arazinin hacizden istisnasına dair Ali Cenani Bey tarafından vukubulan şikâyetin reddini mutazammın olan karar temyizen nakzedilmesi üzerine nakzı vakıa tebean yeniden icra kılınan tetkikat neticesinde: Borçlu Ali Cenani beyin çiftçi olduğ ı ihtiyar hey'eti şehadetnamesi ve belediye kararı ve zabıta tahkikatı ve beslemeğ e mecbur beş alt ı nüfus ailesi bulunduğ u 20-5-933 tarihli nüfus kaydı ve mahalle ilmühabe-ri ve böyle bir ailenin geçinmesi için 400 dönüm sulu ve 600 dönüm susuz araziye ihtiyacı olduğ u ziraat odası müta-lâası ve belediye dairesinin kararı ve keزالik böyle bir aileye on bin liralık bir ev lâzım olduğ u da 11-4-932 tarihli beledi-

ye kararı ile tahakkuk etmiş olduğundan bilbahis Gaziantep icra memurluğunca tanzim kılınan 27-3-932 tarihli zabıt varakasında muharrer 38 parça arazi ile bir bap hanenin hazine mümessilinin muvafakatile hacizden bilistisna mumaileyh Ali Cenani Beye terkine karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz eden : Maliye vekâleti celilesine izafeten vekili avukat Saffet Nezihi Bey.

Temyiz kararı : Kararın temyiz müsted'isine 11-10-93 tarihinde tebliğ ve temyiz istidasının 10-10-932 tarihinde ita ve kayıt muamelesi ifa edilmesine göre temyiz talebinin müddeti içinde vukubulduğu anlaşılıp kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan ve dosyadaki bütün kâğıtlar mütalâa ve tetkik edildikten sonra esas hakkında icabı görüşülüp düşünüldü :

Borçlu Ali Cenani Beyin çiftçi olduğu Ankara tetkik mercii tarafından vaki olan istinabe ve gönderilen talimat dairesinde Gaziantep icra dairesinin yapmış olduğu tahkikatla ve bunu müeyyit olarak dosyasında mevcut İbni Eyyüp mahallesi ihtiyar hey'etinin 15 nisan 931 tarihli şahadetnamesi mündericatile anlaşılakta olup mumaileyhin uzun müddet meb'usluk etmiş olması esas itibarile çiftçilikle meşgul zevattan bulunmasına mani değildir.

Tetkik mercii Gaziantep ziraat odasının mütalâasile mukayyet olmayıp mezkûr odadan ehli vukuf rey'i sıfatile alınan mütalâa üzerine takdir hakkını kullanmış ve bu noktada kanuna muhalif bir cihet görülememiştir.

Mumaileyhin ailesi efradı nüfus kaydına göre nazara alınmış ve kanunda ailenin maişeti mutlak surette mezkûr olduğuna ve ayrıca kimin ne gibi işle meşgul olduğunu her hadisede tahkik etmek cihetine gidilmesi icra muamelelerinde istihdaf edilen sür'at ve sadeliğe muhalif düşeceğine ve temyizen aranacak nokta bu husustaki muamelenin resmî kayda istinat edip etmemek itibarile kanuna muvafık olup olmadığından ibaret bulunmasına göre nüfus kaydına istinat eden karara karşı serdedilen itiraz temyizen tetkik olunamaz.

Mumaileyhin kıymeti 9500 lira olmak üzere takdir edilmiş olan hanesi 4000 lira mukabilinde merhun olmasına ve bu cihetler nazara alınmak suretile mesken olarak hacizden istisnası hususunda merciin takdir hakkı kanuna istinat etmesine nazaran bunda da nakız sebebi görülemedi.

Mümeyyezünbih kararda 27 mart 931 tarihli zabıt varakasına istinat edilmesi mezkûr tarihten sonra cereyan eden muamelelere göre zait ise de esbabı mucibe meyanında zikredilen bu sebebin varit bulunmaması netice itibarile kanuna uygun olan kararın nakzını istilzam etmez.

Yukarıda beyan edilen sebeplere mebni hazine vekili tarafından temyizden serdedilen itirazlar varit görülmediğinden cümlesinin reddile binnetice usul ve kanuna uygun olan mümeyyezünbih kararın icra ve iflâs kanununun 366 ve H. U. M. kanununun 438 inci maddelerine tevfikân tasdikına ve aşağıda yazılı masrafların temyiz müsted'isinden alınmasına 6-12-932 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temyiz M. İc. ve İf. Dairesi

Es No. 1700 Karar No. 1643

Takip talebi — İtirazın ref'i

Mahalli: (Trabzon) icra hâkimliği. Tarihi: 5-11-932
No. 931, 855 alacaklı: Tütün inhisar idaresi. Borçlu: Hatip oğlu Şükrü efendi.

Temyiz edilen kararın hulâsası: Vaki takip talebi üzerine bir kıt'a senede müstenit (50) lira alacağın tesviyesi lüzumuna dair tebliğ edilen ödeme emrine karşı borçlu tarafından itiraz ve alacaklı idare canibinden de mezkûr itirazın ref'i talep olunmakla mercice yapılan tetkikat sonunda:

Alacak borçlunun ikrar eylediği mübrez senede müstenit bulunduğundan ve mumaileyh tarafından tütün inhisar idaresine teslim edilmiş olan tütünlerin 1701 numaralı kanunun

34 üncü maddesi mucibince açık artırma ile satıldığını idareî mumaileyha vekilinin beyan etmesine karşı borçlu Şükrü efendi makbul bir cevap vermediğinden bilbahis bu baptaiki itirazın ref'i ile icranın devamına karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz eden: Şükrü efendi.

Temyiz kararı: Temyiz talebinin müddeti içinde vukubulduğu görülüp kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan ve dosyadaki bütün kâğıtlar mütalea ve tetkik edildikten sonra esas hakkında icabı görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı inhisar idaresi tütünleri tediye mukabilinde almış olmayıp 1701 numaralı kanun mucibince hıfzettigini ve mezkûr kanunun 34 üncü maddesine tevfikân açık artırma ile sattığını beyan etmesine karşı borlu Şükrü efendi bunun hilâfını bir vesika ile isbat etmemesine ve satışın mezkûr 34 üncü maddeye muhalif surette cereyan ettiği hakkında bir iddia dahi serdetmemesine göre mumaileyhin temyiz istida-sında yazılı itirazlar varit görülmediğinden cümlesinin reddile usul ve kanuna uygun olan mümeyyezünbih kararın icra ve iflâs kanununun 366 ve H. U. M. kanununun 438 inci maddelerine tevfikân (tasdikına) ve aşağıda yazılı masrafın temyiz müstedisinden alınmasına 6-12-932 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temyiz M. İcra ve İflâs D.
Esas No. 1722 Karar No. 1646

Alacak davası — İtirazın ref'i

Mahalli Kula icra ve iflâs işleri tetkik mercii. tarihi: 1-11-932 numarası 14. Alacaklı: Gidiş zade Mehmet ve Çolak zade Ali ve şürekâsı komandit şirketi. Borçlu: Mustafa efendi.

Temyiz olunan kararın hülâsası: Haciz yolile vaki takip talebi üzerine (386) lira (25) kuru; alacağın maa masarifi tesviyesi lüzumuna dair tebliğ edilen ödeme emrine karşı borçlu tarafından itiraz ve alacaklı vekili canibinden de mezkûr itirazın ref'i talep olunmakla mercice icra kılınan tetki-kat ve duruşma sonunda:

Mübrez senetler zirindeki imzaların kabul ve ikrar edildiğinden ve bu bapta teslimat vuku bulunduğu hakkında tahriri beyyine mevcut olmadığından ve senetlerin mahiyeti itibarile de mutarız Mustafa efendi müşterek ve müteselsil borçlu bulunduğundan ve saireden bilbahis varit görülemiyen itirazın icra ve iflâs kanununun 68 inci maddesine tevfikan ref'ine karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz eden Mustafa efendi.

Temyiz kararı: Temyiz talebinin müddeti içinde vukubulduğu görülüp kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan ve dosyadaki bütün kâğıtlar mütalâa ve tetkik edildikten sonra esas hakkında icabı görüşülüp düşünüldü.

Alacak ve kefalet senetleri alacaklının yedinde bulunmasına ve ihtar merasimi akitte istisna edilmiş olmasına ve temyiz müsted'isi Mustafa efendi kefaletten kurtulduğuna dair vesika ibraz etmemesine göre mumaileyhin temyizen serdettiği itirazlar varit olmadığından cümlesinin reddile usul ve kanuna uygun olan mümeyyezünbih kararın icra ve iflâs kanununun 366 ve H. U. M. kanununun 438 inci maddelerine tevfikan (tasdikına) ve aşağıda yazılı masrafın temyiz müsted'isinden alınmasına 5-12-932 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temyiz M. İcra ve İflâs D.
Esas No. 1705 Karar No. 1634

Mihreynin hükme raptı

Mahalli: Hendek icra ve iflâs işleri tetkik mercii tarihi 26-19-932 14-11-932 No. 130 alacaklı: Refia hanım Borçlu: Binbaşı Nazım bey:

Temyiz edilen kararın hülâsası: Boşanma kükmünü natık bir kat'a ilâma müstenit takip talebi üzerine elli lira mehri muaccel ile 300 lira mehri müeccelin maa masarif tesviyesi lüzumuna dair tebliğ edilen ödeme emrine karşı boçlu tarafından itiraz ve alacaklı canibinden de mezkûr itirazın ref'i talep olunmakla mercice yapılan tetkikat ve duruşma sonun-

da evlenme akti Hendekte yapılmasına göre borçlu tarafından serdedilen salâhiyet itirazile elli lira mehri muaccel hakkındaki itirazın reddine ve mehri müeccelin boşanma hükmile lüzum ifade edip etmediğinin mahkemece halli muktazi bulunmasına binaen bu hususta vaki itirazın ref'i talebinin kezalik reddine karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz eden: Refia hanım ve binbaşı Nazım bey.

Temyiz kararı: Temyiz taleplerinin müddeti içinde vukubulduğu anlaşılıp kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan ve dosyadaki bütün kâğıtlar mütalâa ve tetkik edildikten sonra esas hakkında icabı görüşülüp düşünüldü.

Aktin Hendekte yapılmasına ve İcra ve İflâs kanununun 50 inci maddesinde takibe esas olan aktin yapıldığı icra dairesi sarih ibare ile salâhiyetli addedilmesine göre temyiz müsted'ilerinden Nazım beyin salâhiyete karşı serdettiği itiraz varit olmadığından mumaileyhin nakız talebinin reddine ancak mumaileyh itirazında takip edilen meblâğdan 300 liranın henüz muacceliyet kesbetmemiş olduğu yolunda bir itiraz sepketmeyip bilâkis iki taraf arasındaki evlilik birliğini izale eden boşanma hükmünün temyizen tasdik edildiği beyan ve ikrar olunduğu halde mumaileyhin itirazında temas etmediği hususların re'sen nazara alınması suretile üçyüz lira hakkındaki itirazın ref'i talebinin reddine karar verilmesi usul ve kanuna muhalif ve Refia hanım tarafından temyizen serdedilen itirazlar bu itibarla varit olduğundan mümeyyezünbih kararın zikrolunan sebebe mebni icra ve iflâs kanununun 366 ve H. U. M. kanununun 428 inci maddelerine tevfikân nakzına ve aşağıda yazılı masrafın ileride haksız çıkacak tarafa aidiyetine 5-12-932 tarihinde ittifakla karar verildi.

Temiz Mahkemesi İc. ve İf. D.
Esas No. 1691 Karar N. 1632